

2E BESTUURSRAPPORTAGE 2024

Thuis in Meierijstad

MEIERIJSTAD

INHOUDSOPGAVE

Aanbiedingsbrief 4
Samenvatting 5
Programmalijnen 8
Programma's 11
0 Bestuur, dienstverlening en vastgoed 12
1 Veiligheid 17
2 Verkeer, vervoer en openbare ruimte 22
3 Economie 33
4 Onderwijs 37
5 Sport, Kunst en cultuur, Recreatie en Toerisme 43
6 Sociaal Domein 51
7 Volksgezondheid, milieu en duurzaamheid 58
8 Ruimtelijke ontwikkeling en wonen 63
9 Financiële informatie programmaplan 70
Mutatie investeringskredieten 74

AANBIEDINGSBRIEF

Geachte raadsleden,

Hierbij bieden wij u de 2e bestuursrapportage (berap) over 2024 aan. Het is een afwijkingenrapportage op zowel de voortgang van beleid als de financiën. De 2e bestuursrapportage laat een financieel voordeel zien van € 76 duizend, waarmee het geraamd resultaat voor 2024 uitkomt op € 7,6 miljoen positief.

Wij informeren u over de voortgang van de bestuursdoelen uit de programmabegroting 2024, de investeringskredieten en de eenmalige budgetten. Dit over de periode januari tot en met augustus 2024 met een doorkijk tot het einde van het jaar. Daarnaast zijn financiële ontwikkelingen opgenomen en toegelicht.

SAMENVATTING

INLEIDING

Deze 2e bestuursrapportage 2024 start met een financiële samenvatting en de programmalijnen. Daarna volgen de begrotingsprogramma's en een hoofdstuk financiën.

De begrotingsprogramma's bestaan uit de zogenaamde drie W-vragen en de voortgang op de investeringskredieten. De inhoud van de begrotingsprogramma's is als volgt:

Wat willen we bereiken?
De bestuursdoelen bij "Wat willen we bereiken?" zijn overgenomen uit het coalitieakkoord 2022-2026 "Thuis in Meierijstad".

Wat gaan we daarvoor doen?
De voortgang bij de 2e W-vraag 'Wat gaan we daar voor doen?' of beter 'Wat hebben we daar in de 1e helft 2024 voor gedaan?' is per bestuursdoel aangegeven en toegelicht. Met symbolen geven we dit op hoofdlijnen aan.

De symbolen hebben in de rapportage de volgende betekenis:

	= Op koers of loopt volgens planning.
	= Aandacht/bijsturen
	= Niet gerealiseerd
	= Niet gestart

Wat kost het?
Bij de 3e W-vraag "Wat kost het?" zijn de financiële ontwikkelingen opgenomen en de voortgang op eenmalige budgetten.
Bij de financiële ontwikkeling staat het saldo van baten en lasten op de betreffende post. Wanneer bij een ontwikkeling het bedrag € 0 staat, dan zijn baten en lasten aan elkaar gelijk of wordt een onttrekking uit een reserve voorgesteld. In de toelichting op de ontwikkeling is aangegeven om welk bedrag aan lasten het gaat.
Vanuit het oogpunt van rechtmatigheid moet uw raad deze budgetten beschikbaar stellen om uit te geven.

Naast de ontwikkelingen op de reguliere budgetten, wordt in dit onderdeel gerapporteerd over de eenmalige budgetten. Er wordt een totaal overzicht gegeven van alle eenmalige budgetten die bij het betreffende programma horen. Daarnaast rapporteren we afwijkingen op de budgetten € 100.000 of meer.

Investeringen
Naast de 3 W-vragen wordt per programma in het onderdeel Investeringen de voortgang op de investeringen gerapporteerd. Er wordt een totaal overzicht gegeven van de investeringen (lasten) die bij het betreffende programma horen.. Als er een grote afwijking is op inhoudelijke voortgang, planning of budget, dan wordt onder de tabel een toelichting geven. Als geen toelichtingen zijn opgenomen dan loopt de uitvoering van de investeringen conform verwachting. Bij overschrijdingen van meer dan € 100.000 worden de investeringen financieel toegelicht.

Financiële informatie programmaplan
In het laatste hoofdstuk wordt ingegaan op de onderwerpen 'Financiën & belastingen', 'Bedrijfsvoering', 'Vennootschapsbelasting' en 'Onvoorzien'.

FINANCIËLE SAMENVATTING

In de 2e berap 2024 is een financiële afwijkingenrapportage opgenomen over de cijfers t/m augustus 2024. De financiële afwijkingen zijn alleen voor 2024, eventuele structurele doorwerking is opgenomen in de programmabegroting 2025. De 2e berap 2024 laat een voordeel zien van € 76.000.
Na verwerking van dit voordeel is het geraamd resultaat 2024 positief € 7.596.000.

Het geraamd resultaat van de 2e bestuursrapportage 2024 wordt vooral verklaard door de verwerking van de voordelige effecten van de meicirculaire 2024 (€ 2,6 miljoen), vrijval eerder afgezonderde middelen ontvangen in de algemene uitkering (€ 0,24 miljoen), rentetoerekening grondexploitatie op basis van boekwaarden laatste bijstelling complexen grondexploitatie (0,66 miljoen), hogere opbrengst OZB (€ 0,1 miljoen). Als grootste nadelige effecten zijn verwerkt de bijstelling van de budgetten jeugdzorg ZIN 2014 (€ 2,37 miljoen), kosten Wmo specialistische hulp (€ 0,3 miljoen), opbrengst zwemlessen (€ 0,31 miljoen), meer kosten prijsontwikkelingen (€ 0,37 miljoen).

(Bedragen x € 1.000)	Begroting 2024 voor 2e berap	2e berap 2024	Begroting 2024 na 2e berap
Lasten	-322.642	-16.922	-339.563
Baten	303.245	23.970	327.216
Saldo van baten en lasten	-19.396	7.048	-12.348
Toevoeging aan de reserves	-8.057	-6.535	-14.592
Onttrekking aan de reserves	34.973	-438	34.535
Mutaties in de reserves	26.916	-6.973	19.944
Geraamd resultaat	**7.520**	**76**	**7.596**

(Bedragen x € 1.000)	2024
Primitieve begroting	3.686
Raadbesluiten tot en met juli 2024	3.834
Geraamd resultaat (startsituatie)	**7.520**
Bestaand beleid	-2.308
Wijzigingen bestaand beleid (< € 50.000)	-95
Overige technische aanpassingen	0
Gemeentefonds	2.856
Loon- & Prijsindexatie	-377
Totaal ontwikkelingen	**76**
Geraamd resultaat na 2e bestuursrapportage 2024	**7.596**

Primitieve begroting
Op deze regel staan de geraamde resultaten van de vastgestelde begroting 2024 en de meerjarenraming 2025-2027 bij de begrotingsbehandeling in november 2023.

Raadsbesluiten tot en met juli 2024
Hier staan de financiële gevolgen van afzonderlijke raadsbesluiten van november 2023 t/m juli 2024. Met name het positieve resultaat van de 1e berap 2024 ad € 3,9 miljoen verklaart dit saldo.

Geraamd resultaat (startsituatie)
Na de verwerking van de raadsbesluiten t/m juli 2024 is dit de financiële startsituatie voor de 2e berap 2024.

Bestaand beleid
De afwijkingen op het bestaand beleid zijn toegelicht bij de begrotingsprogramma's - onderdeel "Wat kost het". Een aantal afwijkingen wordt zichtbaar bij meer dan een programma. Dit wordt bij de betreffende afwijkingen toegelicht.

Overige technische mutaties
Deze aanpassingen worden verder niet toegelicht, er zijn geen budgettaire gevolgen of wijzigingen in activiteiten. Bij de programma's onder de kop "wat kost het?" zijn de financieel technische aanpassingen te zien.

De grondexploitaties moeten minimaal één keer per jaar worden geactualiseerd. Dit doen we bij het opstellen van de jaarrekening met als peildatum 1 januari. Dan verwerken we de inkomsten en uitgaven over het voorgaande jaar in de boekwaarde en stellen de prognoses voor de komende jaren bij. In deze 2e bestuursrapportage 2024 verwerken we dit begrotingstechnisch, zowel voor industrieterreinen als voor woningbouw. Dit heeft geen effect op het geraamd resultaat van de begroting 2024.

Gemeentefonds / Algemene uitkering uit het gemeentefonds
Op basis van de meicirculaire 2024 wordt de algemene uitkering uit het gemeentefonds bijgesteld. Daar waar middelen geoormerkt zijn voor uitgaven ter zake zijn deze verwerkt in het desbetreffende programma. De mutaties zijn aan uw raad kenbaar gemaakt middels een raadinformatiebrief. Per saldo geeft de mei circulaire een budgettair voordeel (€ 2,6 miljoen). Dit bedrag is niet expliciet zichtbaar binnen één programma maar verdeeld over de bijstelling van de baten extra algemene uitkering (programma algemene dekkingsmiddelen voordeel € 4,7 miljoen), en de geoormerkte middelen in de programma's 0 en 6 nadelig € 2,1 miljoen.

Wijzigingen bestaand beleid (< € 50.000)
Conform de financiële verordening worden wijzigingen kleiner dan € 50.000 niet toegelicht. In verband met de rechtmatigheid moeten deze wijzigingen wel worden vastgesteld.

Loon- en prijsindexatie
Betreft bijstelling van budgetten welke gedekt worden uit de hiervoor beschikbare stelpost prijsontwikkelingen.

Inkomende subsidies
De verwerking van inkomende subsidies werden tot en met 2023 twee keer per jaar financieel verwerkt in de bestuursrapportages. Vanaf 2024 kan dit met een collegebesluit en kan de begroting sneller worden bijgesteld. De onderstaande inkomende subsidies van substantiële omvang zijn sinds de 1e bestuursrapportage 2024 verwerkt:

Herziene beschikking tijdelijke capaciteit voor klimaat- energiebeleid (CDOKE) (€ 121.178)
Subsidie toekenning DUMAVA-regeling verduurzaming Vastgoed (€ 943.043)

PROGRAMMALIJNEN

Complexe veranderopgaves
Sinds de start van Meierijstad hebben we gewerkt aan complexe veranderopgaves.
Deze opgaves pakken we volgens de methode van programmatisch werken in programmalijnen op.
Programmatisch werken is in onze organisatiefilosofie verankerd. Enkele van de programmalijnen uit de vorige collegeperiode lopen door in de huidige collegeperiode.

Programmalijnen criteria
Bij de keuze voor de programmalijnen wordt rekening gehouden met de volgende vier criteria:

- Er is een duidelijke verander- en versnellingsopgave;
- Er is sprake van een grote mate van complexiteit;
- De werkwijze om de (bestuurlijke) ambities te realiseren, heeft een tijdelijk karakter;
- Er is een samenwerking nodig tussen meerdere interne werkateliers en/of met externe partijen.

Op basis van deze criteria werken we programmatisch aan de volgende opgaven:

- Participatie & Polarisatie
- Duurzaamheid
- Inclusie

PARTICIPATIE & POLARISATIE

Ambitie
Inwoners hebben profijt van een wendbare organisatie die op elkaar is ingespeeld en de kaders van participatie kent. De medewerkers weten wat er in de samenleving speelt en onderhouden een actieve relatie met inwoners, organisaties, belanghebbenden en collega's. Participatie op maat is gemeengoed en uit zich in diverse vormen die een meerwaarde opleveren. “We investeren in de kracht van de samenleving en hebben oog voor de menselijke maat”.

Bestuursdoelen
De programmalijn Participatie gaat in feite over alle begrotingsprogramma's heen. Ook in 2024 geven we vanuit de programmalijn verder vorm aan het traject "Participeren en leren". Dit gebeurt op de onderdelen Cultuur maken, Versterken van wat er is en het onderdeel Samen leren.

We werken met een ontwikkel- en uitvoeringsprogramma Participatie voor de interne organisatie en de samenleving. Dit programma bevat onder andere de volgende onderdelen:
- een proces voor maatschappelijke initiatieven opstellen en implementeren;
- participeren en leren op het Uitdaagrecht;
- omzetten Inspraakverordening naar Participatieverordening;
- activiteiten die gericht zijn op het doorontwikkelen van het participatie-gedachtengoed bij medewerkers en de vertaling ervan in het dagelijkse (beleids)werk met de samenleving;
- inzet van interne leeromgeving De Samenscholing op Participatie;
- ontwikkelen mogelijkheden van digitale (inclusieve) participatie;
- startgesprekken met de raad en belanghebbenden;
- het Nieuwe Ideeën Fonds (NIF).

Bestuur
Initiatieven ontstaan op basis van het uitdaagrecht (right to challenge).
Participatie op maat voor onze inwoners en belanghebbenden, door ze vroegtijdig te betrekken (beginspraak), samen te leren, en te versterken wat er al is.
Meer bewustzijn over polarisatie en dit bespreekbaar maken in Meierijstad. De burgemeester is daarbij de gemeentelijke ambassadeur in de strijd tegen polarisatie in Meierijstad.

Toelichting bestuursrapportage
Geen opmerkingen / afwijkingen die gemeld moeten worden. Een toelichting op de bestuursdoelen die bijdragen aan de programmalijn is te vinden in het programma Bestuur.

DUURZAAMHEID

Ambitie
In lijn met de afspraken van Parijs hebben we in 2050 een CO2-neutrale, klimaatbestendige en circulaire leef- en werkomgeving in Meierijstad. Samen zetten we de schouders er onder en maken we Meierijstad duurzaam.

Bestuursdoelen
Die integraliteit van het duurzaamheidsprogramma leidt ertoe dat de 40 uitvoeringsprojecten verspreid zijn over de hele begroting. In programma 0 zit de verduurzaming van de vastgoedportefeuille van de gemeente. Duurzame mobiliteit, zuinige openbare verlichting, natuurvriendelijk beheer van de openbare ruimte en toename van openbaar groen hebben een plek in programma 2. Circulaire economie en het tegengaan van voedselverspilling zijn onderdeel van programma 3. In programma 4 staat de duurzame onderwijshuisvesting. Ondersteuning aan verenigingen voor het verduurzamen van sportaccommodaties zit in programma 5. Programma 7 bestaat geheel uit onderwerpen die ook onder het duurzaamheidsprogramma vallen: water, klimaatadaptatie, afval/grondstoffenbeleid, kringloopbedrijven, milieuzorg en de energietransitie. In programma 8 zit onder andere natuurontwikkeling en energieopwekking in het buitengebied.

Duurzaamheid
Een fundament voor een klimaatbestendige leefomgeving (met aandacht voor vermindering van hittestress) en de energietransitie, waaronder duurzame opwek met zon en wind met een nadrukkelijke regierol voor de gemeente.
Minimaal behoud en waar mogelijk versterking van de biodiversiteit in de leefomgeving.
Versnelling van energiebesparing en versnellen van ‘zon op dak’.
Naleving afspraken uit de Regionale Energie Strategie (RES) en uitvoering van de eerste tranche zonneparkenbeleid.
Eén wijkuitvoeringsplan voor de warmtetransitie (aardgasvrij) met een focus op de uitvoering en het gesprek met bewoners en eigenaren.
Innovatieve duurzaamheidskansen benutten we in samenwerking met onderwijs en bedrijfsleven zoals het mogelijk maken van minimaal 1 waterstoftankstation in onze gemeente.
Circulariteit is het nieuwe normaal in het denken en handelen bij bedrijven, inwoners en verenigingsleven.

Toelichting bestuursrapportage
De programmalijn Duurzaamheid is per 1 januari 2024 opgeheven. De verantwoording over Duurzaamheid is opgenomen in programma 7, onderdeel Duurzaamheid.

INCLUSIE

Ambitie
Meierijstad wil een inclusieve gemeente zijn waarin iedereen kan meedoen. Daaraan werken we proactief en vanuit een lerende houding. We verankeren inclusie in ons werk en leveren zo een meerwaarde voor onze inwoners.

Bestuursdoelen

In 2024 werken we aan:

- de bewustwording van het thema Inclusie. Zowel de fysieke kant van inclusie (niet mee kunnen doen vanwege een beperking) als de niet fysieke kant (anti-racisme, respect naar elkaar) staan centraal. We organiseren activiteiten zowel gericht op onze inwoners als op onze eigen organisatie (Programma 6);
- de toegankelijkheid van de openbare gebouwen en openbare ruimtes (incl. openbare toiletten) in onze gemeente. Dit doen we in samenwerking met Stichting Toegankelijk Meierijstad (Programma 0);
- een doorontwikkeling van de lokale inclusie agenda, samen met ervaringsdeskundigen (Programma 6);
- het toegankelijk maken en houden van sporten voor mensen met een beperking (Programma 5).

Sociaal domein algemeen

Een herijking van de lokale inclusie-agenda.

WMO en welzijn

Openbare gebouwen en de openbare ruimte zijn toegankelijk voor inwoners die afhankelijk zijn van hulpmiddelen.

Toelichting bestuursrapportage

Geen opmerkingen / afwijkingen die gemeld moeten worden. Een toelichting op de bestuursdoelen die bijdragen aan de programmalijn is te vinden in het programma Sociaal Domein.

PROGRAMMA'S

0 BESTUUR, DIENSTVERLENING EN VASTGOED

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

Ambitie

Meierijstad is een bestuurskrachtige gemeente. In de regio stellen we ons op als een gemeente met 100.000+ inwoners. De gemeente werkt informatiegestuurd, hanteert burger- en overheidsparticipatie op maat en kent een dienstverlening dicht bij de inwoner, waarover de inwoners meer dan tevreden zijn. Met participatie geven we inwoners een stem. Daarbij zetten we niet alleen in op de rol van bruggenbouwer tussen voor- en tegenstanders. We vinden het ook belangrijk om juist het stille midden te versterken.

In Meierijstad voelt iedereen zich thuis. De gemeente heeft een voorbeeldfunctie. Afspraak is afspraak. Werken aan vertrouwen van inwoners in de overheid en voorkomen of doorbreken van polarisatie in de samenleving, vinden wij belangrijk. Verbindende participatie en een laagdrempelige gemeente past daarbij. De bestuurders en ambtenaren van Meierijstad bieden ruimte aan inwoners, zijn herkenbaar, betrokken, en benaderbaar. De gemeente is een aantrekkelijke werkgever. De ambtelijke organisatie is divers en inclusief.

De maatschappelijke opgaven houden niet op bij de gemeentegrens. In samenwerkingsrelaties zijn we een (pro-)actieve partner en soms een trekker. Het bestuur behartigt als ambassadeur en lobbyist de belangen van de gemeente met de professionaliteit van een 100.000+ gemeente.

WAT GAAN WE DAAR VOOR DOEN?

Bestuur

Een strategische visie 2035 op Meierijstad, geïnspireerd door de producten van de Raad van Verbeelding.

Toelichting voortgang:

De Raad is in 2024 meermalen betrokken bij de totstandkoming van de visie resp. geïnformeerd over het proces.
- 18 april: beeldvormende avond: presentatie 4 ontwikkellijnen
- 28 juni: heidag college/raad: uitwerking 2 scenario's

Raadsbesluit t.a.v. de twee scenario's in september. Daarna doorlopen OER-procedure. De afronding is in 2025.

Initiatieven ontstaan op basis van het uitdaagrecht (right to challenge).

Toelichting voortgang:

Met het proces Maatschappelijke Initiatieven wordt inmiddels volop gewerkt door de buurtadviseurs. Dit proces, alsook de uitgangspunten van het uitdaagrecht, worden verankerd in de participatienota Meierijstad.

Participatie op maat voor onze inwoners en belanghebbenden, door ze vroegtijdig te betrekken (beginspraak), samen te leren, en te versterken wat er al is.

Toelichting voortgang:
- De participatienota Meierijstad is in september 2024 behandeld in de gemeenteraad.
- Het team van buurtadviseurs is begin 2024 uitgebreid met twee personen.
- Inmiddels is de subsidieregeling Maatschappelijke Initiatieven van kracht.
- De wijkaanpak op leefbaarheid in Boschweg Noordoost (Schijndel) en Veghel-zuid loopt door tot en met 2025.
- In 2023 is vanuit vier dorpsraden een maatschappelijk initiatief gestart om te komen tot een eigen dorpsvisie. Deze zullen in de loop van 2024 worden afgerond. Voor 2024 zijn enkele dorpen/wijken zich aan het oriënteren of zij ook willen starten met een dergelijk visievormingstraject.

Meer bewustzijn over polarisatie en dit bespreekbaar maken in Meierijstad. De burgemeester is daarbij de gemeentelijke ambassadeur in de strijd tegen polarisatie in Meierijstad.

Toelichting voortgang:
Afgelopen periode hebben we verkennende studie op het thema polarisatie laten uitvoeren - op basis daarvan is op de beeldvormende avond van februari 2024 een presentatie gehouden.
Momenteel werken we aan voorlichtingsmodules voor de gemeentelijke organisatie in het leerportaal de samenscholing, en verkennen we in hoeverre en op welke wijze een sleutelpersonenaanpak passend kan zijn voor Meierijstad.

Een toekomstbestendig bestuurscentrum in Sint-Oedenrode met behoud van een raadzaal.

Toelichting voortgang:
De architectenselectie is doorlopen. In de tweede helft van 2024 wordt gestart met het ontwerp.

Een sterke positie op regionaal, provinciaal en (inter-)nationaal niveau. Het behouden en zo mogelijk uitbreiden van bestuurlijke posities in de regio, de provincie en landelijk past daarbij.

Toelichting voortgang:
Om te werken aan profilering heeft de gemeente ook buiten Meierijstad posities ingenomen. Meierijstad heeft bestuurlijk bij nagenoeg alle gemeenschappelijke regelingen een positie in het Dagelijks Bestuur. Dat geldt ook voor de regionale samenwerking in Noordoost-Brabant (RNOB/AFC/regiodeal). Verder is Meierijstad bestuurlijk actief in onderstaande samenwerkingsverbanden:
- het landelijk netwerk van Middelgrote Gemeenten van Nederland (DB M50) en R8 en het provinciaal netwerk Midstad Brabant;
- meerdere landelijke VNG-commissies of klankbordgroepen;
- regionale partners als Foodvalley en Greenport Venlo (FoodNL).

Tot slot verkennen we de mogelijkheid van een samenwerkingsovereenkomst met de MRE/Brainport-regio.

Dienstverlening

Een dienstverlening die klantvriendelijk, laagdrempelig, servicegericht en dichtbij is, waarbij we klare taal gebruiken. Waarbij we overbodige regels schrappen en procedures versnellen waar mogelijk.

Toelichting voortgang:
We hebben in de organisatie doorlopend aandacht voor verbetering van de dienstverlening; we doen klantonderzoeken, organiseren klantarena's en hebben een medewerker die maandelijks de feedback van klanten met de teams deelt en eens per kwartaal in gesprek gaat met de teams over verbeterkansen.

Vastgoed

Een informatie gestuurde exploitatie van ons vastgoed.

Toelichting voortgang:
Momenteel zijn de voorbereidingen voor een informatiegestuurde exploitatie van ons vastgoed in volle gang. We inventariseren en valideren de portefeuille maatschappelijk vastgoed. Tegelijkertijd loopt het inkoopproces voor de aanschaf van een nieuw Vastgoed Informatie Systeem. Daarenboven worden de organisatie, het takenpakket en de rolverdeling tussen eigenaar en gebruiker aangepast conform het organisatiestructuuradvies dat hiervoor is opgesteld en goedgekeurd. Daardoor komen er tijd en handen vrij om ons met name te richten op de professionalisering van het vastgoedbeheer en een informatiegestuurde exploitatie van de portefeuille.

WAT KOST HET?

Onderstaande tabel geeft het totaal aan lasten en baten van het programma. Daarnaast worden de toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves betrekking hebbend op dit programma weergegeven.

(Bedragen x € 1.000)	Begroting 2024 voor 2e berap	2e berap 2024	Begroting 2024 na 2e berap
Lasten	-10.005	-862	-10.868
Baten	1.849	659	2.508
Saldo van baten en lasten	-8.157	-203	-8.360
Toevoeging aan de reserves	-3.500	0	-3.500
Onttrekking aan de reserves	5.099	120	5.219
Mutaties in de reserves	1.599	120	1.719
Geraamd resultaat	**-6.557**	**-83**	**-6.640**

Om toelichtingen op de financiën leesbaar te houden passen we categorieën toe. Voor een nadere uitleg van de categorieën verwijzen we naar hetgeen is vermeld in de inleiding onder "Wat kost het".
De cijfers in onderstaande tabel en toelichtingen moet u als volgt lezen.
Genoemde bedragen met een -: dit is een verslechtering op het saldo;
Genoemde bedragen met een +: dit is een verbetering op het saldo.

(bedragen x € 1.000)	2024
Bestaand beleid	-85
Wijzigingen bestaand beleid (< € 50.000)	4
Gemeentefonds	-2
Totaal ontwikkelingen	**-83**

Toelichting op financiële afwijkingen > € 50.000

(Bedragen x € 1.000)	2024
Bestaand beleid	
Extra kosten Europese Parlementsverkiezingen	**-85**

Op 6 juni 2024 heeft de Europese Parlementsverkiezing in Nederland plaats gevonden. De kosten zijn hoger dan verwacht door meer stembureauleden, hogere vergoeding voor stembureauleden, materiaalkosten voor verkiezingsborden en andere kleinere diverse posten.

Omgevingseffectrapportage (OER)	**0**

In TiMM zijn acties opgenomen in relatie tot de strategische visie en de omgevingsvisie. Beide acties/processen zijn vanaf de start aan elkaar gekoppeld en worden als 1 proces doorlopen. Op 2 april 2024 is een presentatie gehouden voor het voltallige college/DT. Daarin is gesproken over de noodzaak van een omgevingseffectrapportage (hierna: OER).
Het college heeft die noodzaak op 2 april mondeling bevestigd.
Tot op heden is er in het proces van de strategische visie/omgevingsvisie qua planning en qua financiën geen rekening gehouden met een OER. De kosten voor het uitvoeren van een OER bedragen € 120.000 en worden gedekt uit de algemene reserve.

Gemeentefonds	
Meicirculaire 2024	**-2**

In de meicirculaire 2024 zijn diverse bijstellingen van de algemene uitkering verwerkt. Hierin zijn ook opgenomen de te oormerken middelen waarvoor extra lasten zijn geraamd.

In onderstaande tabel worden de eenmalige budgetten van dit programma weergegeven met daaronder een toelichting op de afwijkingen > € 100.000.

(bedragen x € 1.000)	Begroting 2024	Realisatie t/m 31-7-2024	Restant
Optimalisatie bestuurscentrum Sint-Oedenrode	396	64	332
Participeren en leren	77	5	72
Leefbaarheidsimpuls en koppelkansen Omnipark Erp	100	0	100
Versterken leefbaarheid	116	23	93
Visie op Meierijstad	187	84	102
Polarisatie	28	1	27
Herdenking 80-jarige bevrijding	140	86	54
Dorpsvisies	52	29	23
Totaal	**1.096**	**292**	**804**

Optimalisatie bestuurscentrum Sint-Oedenrode	332

Voorbereiding op uitvoering loopt.

Leefbaarheidsimpuls en koppelkansen Omnipark Erp	100

In gesprek met de betrokkenen bij Omnipark en het waterschap wordt verkend hoe het budget het beste kan worden ingezet voor een concrete leefbaarheidsimpuls vooruitlopend op de realisatie van het Omnipark.

Visie op Meierijstad	102

Het traject tot het opstellen van de Toekomstvisie voor Meierijstad richting 2035 loopt volgens planning. Het traject zal doorlopen in 2024/2025.

INVESTERINGEN

In onderstaande tabel is de voortgang van investeringen opgenomen. De voortgang is opgenomen in de kolom projectfase. Daarbij is de voortgang aangegeven in één van de volgende fases: voorbereiding, uitvoering, afronding of gereed.
Er wordt een totaal overzicht gegeven van de investeringen die bij dit programma horen. Als er een afwijking is op inhoudelijke voortgang, planning of budget, dan wordt onder de tabel een toelichting geven. Als geen toelichtingen zijn opgenomen dan loopt de uitvoering van de investeringen conform verwachting.

Investeringskrediet (Bedragen x € 1.000)	Totaal krediet	Realisatie t/m juli	Restant per 31-7	Projectfase
Toegankelijkheid openbare (gemeentelijke) gebouwen	313	186	127	Gereed/Afsluiten
Zonnepanelen/-collectoren gemeentelijk vastgoed	900	0	900	Voorbereiding
Aankoop grond Rembrandtlaan 70 Veghel	2.058	2.058	0	Gereed/Afsluiten
Aankoop pand Rembrandtlaan 70 Veghel	1.442	1.442	0	Gereed/Afsluiten
Vervangingsinvesteringen	85	15	70	Voorbereiding
Totalen	**4.798**	**3.701**	**1.097**	

1 VEILIGHEID

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

Ambitie

Een veilige leefomgeving is voor iedereen belangrijk: zowel in wijken, buurten, dorpen alsook op bedrijventerreinen en in het buitengebied. Een thuisgevoel is je ook veilig voelen. We willen aan de voorkant komen van de veiligheidsproblematiek. Preventief en vroeg signaleren heeft de voorkeur boven achteraf reageren. Cyberveiligheid, het tegengaan van (drugs)criminaliteit, ondermijning en het voorkomen dat jongeren het verkeerde pad op gaan zijn speerpunten.
Wij willen toegerust zijn om op onvoorziene omstandigheden adequaat te reageren. De coronacrisis en de opvang van vluchtelingen hebben de noodzaak hiervan duidelijk gemaakt.

WAT GAAN WE DAAR VOOR DOEN?

Veiligheid, toezicht en handhaving

Toezicht en handhaving zijn kwantitatief en kwalitatief op orde.

Toelichting voortgang:
Formatie van Toezicht & Handhaving is in 2024 uitgebreid. De werving en selectie loopt, maar nog niet alle vacatures zijn ingevuld vanwege krapte op de arbeidsmarkt.
Dat betekent dat er nog formatieplekken open staan, ook door interne mobiliteit en afscheid van collega's.
Bij de werving blijft naast inhoudelijke kennis de vaardigheden die nodig zijn voor het werk in toezicht en handhaving en de dynamiek van de gemeente, voorop staan.
Dit maakt dat inhuur deels nog nodig is om frictie in bezetting op te vangen.
De handhavingsstrategie, procesmatig werken, dienstverlening borgen zijn doorlopende onderdelen van het team, in plan en daadwerkelijke bespreking en ontwikkeling.

Behoud van een politiebureau voor het politieteam Meierijstad.

Toelichting voortgang:
Binnen de politieorganisatie is een besluit in voorbereiding met betrekking het gebruik van de 2e verdieping van het politiebureau in Veghel. De verwachting is dat de ingebruikname eind 2024/begin 2025 wordt gerealiseerd. Daarnaast loopt er een verkenning naar het toekomstige gebruik van het centrumgebied in Veghel. Zowel het politiebureau als de brandweerkazerne zijn onderdeel van deze studie.

Veiligheidsregio, brandweer en crisisbeheersing

Een brandweer die kwalitatief kan blijven presteren met een daarbij passende huisvesting.

Toelichting voortgang:
In het Huisvestingsplan 2024-2027 van de Veiligheidsregio Brabant-Noord is de noodzaak van de verbouw/herbouw van de kazerne post Veghel opgenomen. Inmiddels in intern de gemeente Meierijstad een project gestart in relatie tot de herontwikkeling van het Stadhuisplein 2, 4 en 6.

Integrale Veiligheid

De domeinen zorg en veiligheid zijn structureel, zowel preventief als repressief, verbonden.

Toelichting voortgang:
In de maatschappij zien we steeds vaker mensen met onbegrepen gedrag en mensen die de grip op hun leven dreigen te verliezen. Zij vinden vaak niet de weg naar de juiste zorg waardoor er veiligheidsrisico's kunnen ontstaan. Hulp bieden werkt het best wanneer we inwoners in hun eigen leefwereld op zoeken. Om dit efficiënt te kunnen doen is er 1 januari 2024 een nieuw team gestart. Team Outreachende- en crisiszorg Meierijstad (TOM). Dat betekent dat er voor spoedeisende vragen en bij acute bezorgdheid is er 24/7 een medewerker telefonisch te bereiken. Deze medewerker kan direct meedenken (consult en advies), vragen beantwoorden en beoordelen of, en welke, inzet nodig is. Daarnaast kunnen aanmeldingen met minder spoed, bijvoorbeeld als mensen zich zorgen maken over iemand, mensen die grip op het leven lijken te verliezen en/of woonoverlast ervaren/veroorzaken schriftelijk per mail of formulier worden gemeld. Na aanmelding zal de melding uitgezet en opgepakt worden binnen het team.

Naast de ontwikkeling van het TOM is het AVE (Aanpak Voorkomen Escalatie) model voor de gemeente Meierijstad inmiddels uitgewerkt en zijn de medewerkers die hierin een rol hebben getraind. Daarnaast wordt er op dit moment gewerkt aan de optimalisatie van de processen en de samenwerking binnen Toegang, Sociaal Domein en Veiligheid.

Inwoners en bedrijven zijn bewust van cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit en weten maatregelen te nemen tegen deze vorm van criminaliteit.

Toelichting voortgang:
In januari 2024 heeft het college het nieuwe uitvoeringsplan 2024 vastgesteld. Daarin is vastgelegd wat zowel binnen het reguliere werk als binnen de verschillende projecten op de strategische thema's wordt uitgevoerd.
In het eerste half jaar van 2024 heeft het project Hackshield voor het 2e jaar gedraaid met medewerking van een aantal basisscholen van Meierijstad. Gedurende het project worden kinderen opgeleid tot "cyberagent". Op deze manier worden zij wegwijs gemaakt en bewust gemaakt op het gebied van digitale veiligheid. Ook zijn er, in samenwerking met de KBO en de digitale wijkagent, bijeenkomsten voor senioren gehouden. Dit met doel ook hen digitaal bewust te maken.

WAT KOST HET?

Onderstaande tabel geeft het totaal aan lasten en baten van het programma. Daarnaast worden de toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves betrekking hebbend op dit programma weergegeven.

(Bedragen x € 1.000)	Begroting 2024 voor 2e berap	2e berap 2024	Begroting 2024 na 2e berap
Lasten	-8.978	-100	-9.078
Baten	710	101	811
Saldo van baten en lasten	-8.268	1	-8.267
Onttrekking aan de reserves	267	0	267
Mutaties in de reserves	267	0	267
Geraamd resultaat	**-8.001**	**1**	**-8.000**

Om toelichtingen op de financiën leesbaar te houden passen we categorieën toe. Voor een nadere uitleg van de categorieën verwijzen we naar hetgeen is vermeld in de inleiding onder "Wat kost het".
De cijfers in onderstaande tabel en toelichtingen moet u als volgt lezen.
Genoemde bedragen met een -: dit is een verslechtering op het saldo;
Genoemde bedragen met een +: dit is een verbetering op het saldo.

(bedragen x € 1.000)	2024
Bestaand beleid	1
Totaal ontwikkelingen	**1**

Toelichting op financiële afwijkingen > € 50.000

(Bedragen x € 1.000)	2024
Bestaand beleid	
Dumping Steeg Schijndel	**-90**

In februari 2024 is een grote dumping chemisch afval en drugs in containervaten aangetroffen bij de Steeg in Schijndel. Volgens protocol is het ruimen en saneren uitgevoerd door een externe partij middels hiervoor verstrekte opdracht en bij erkend ruimingsbedrijf. Dit ruimen heeft in totaal twee dagen geduurd. De inzet van divers personeel, gebruik van specifiek beschermend materiaal en gebruik van overige materialen leidt tot een kostenpost van € 90.000.

Resultaatbestemming Veiligheidsregio 2023	**91**

De jaarstukken 2023 van de Veiligheidsregio Brabant-Noord zijn in de vergadering van het Algemeen Bestuur van 4 april jl. vastgesteld. Het jaar 2023 is afgesloten met een voordelig resultaat van ruim € 1,5 miljoen. Een deel hiervan is uitgekeerd aan de deelnemende gemeenten. Aandeel Meierijstad is € 91.027.

In onderstaande tabel worden de eenmalige budgetten van dit programma weergegeven met daaronder een toelichting op de afwijkingen > € 100.000.

(bedragen x € 1.000)	Begroting 2024	Realisatie t/m 31-7-2024	Restant
Aanpak recreatieparken	67	38	28
Opstartkosten park Molenheide	200	22	178
Totaal	**267**	**60**	**207**

Opstartkosten park Molenheide	178

Bij de aankoop was bekend dat er kosten zouden worden gemaakt voor het opstarten van het beheer en onderhoud. De gemeente is sinds 2 april 2024 eigenaar. Voor het beheer is de Park De Molenheide exploitatie B.V. ingericht. Mogelijk kunnen activiteiten ook nog doorlopen in het jaar 2025.

INVESTERINGEN

In onderstaande tabel is de voortgang van investeringen opgenomen. De voortgang is opgenomen in de kolom projectfase. Daarbij is de voortgang aangegeven in één van de volgende fases: voorbereiding, uitvoering, afronding of gereed.
Er wordt een totaal overzicht gegeven van de investeringen die bij dit programma horen. Als er een afwijking is op inhoudelijke voortgang, planning of budget, dan wordt onder de tabel een toelichting geven. Als geen toelichtingen zijn opgenomen dan loopt de uitvoering van de investeringen conform verwachting.

Investeringskrediet (Bedragen x € 1.000)	Totaal krediet	Realisatie t/m juli	Restant per 31-7	Projectfase
Verbouw politiebureau Stadhuisplein 4 Veghel	1.310	599	711	Uitvoering
Aankoop grond Park Molenheide	20	0	20	Gereed/Afsluiten
Aankoop onroerende zaken Park Molenheide	360	360	0	Gereed/Afsluiten
Verv. Dak woningen+receptie Expl. Park Molenheide	33	0	33	Uitvoering
Totalen	**1.723**	**959**	**764**	

Investeringskrediet (Bedragen x € 1.000)	Voortgang	Inhoud	Budget	Toelichting
Verbouw politiebureau Stadhuisplein 4 Veghel				De werkzaamheden voor de Veiligheidsregio Brabant-Noordoost (brandweer) zijn afgerond. Gezien de ontwikkelingen met betrekking tot de huisvesting van de politie in Meierijstad dient er in 2024 nog een aantal bouwkundige en installatietechnische aanpassingen te worden uitgevoerd. Daarna kan het krediet pas worden afgesloten.

2 VERKEER, VERVOER EN OPENBARE RUIMTE

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

Ambitie

Meierijstad is duurzaam bereikbaar voor wonen (duurzaam en gezond Meierijstad), werken (bereikbaar Meierijstad) en leven (leefbaar Meierijstad). Voorzieningen zijn voor iedereen bereikbaar. Een kwaliteitssprong voor verkeersveiligheid, het fietsgebruik, verduurzaming van automobiliteit en de kwaliteit van de openbare ruimte zijn speerpunten, zodat de leefbaarheid wordt vergroot.

WAT GAAN WE DAAR VOOR DOEN?

Verkeer en vervoer

Betere bereikbaarheid van Meierijstad en een betere afwikkeling van het verkeer op de N279, dit alles in balans met de leefbaarheid in de omgeving.

Toelichting voortgang:

De provincie heeft in mei de Kennisgeving voornemen en participatie N279 uitgebracht. In juni zijn er raadsbijeenkomsten en informatiebijeenkomsten gehouden. Ieder die dat wil kon tussen 23 mei en 7 juli ideeën en aandachtpunten aanreiken. De ontwikkelingen met betrekking tot de N279 zijn ook besproken tijdens de beeldvormende avond op 11 juni over mobiliteit. Gesproken is over de insteek van Meierijstad in het project N279 Veghel-Asten.

Bij een eventueel nieuw tracé van (of aan) de N279 bij Veghel staat zorgvuldigheid voorop en betrekken we de samenleving breed. Een maatschappelijke kosten- en baten analyse wordt meegewogen om zoveel mogelijk overlast in wijken/dorpen te voorkomen.

Toelichting voortgang:

De provincie heeft in mei de Kennisgeving voornemen en participatie N279 uitgebracht. In juni zijn er raadsbijeenkomsten en informatiebijeenkomsten gehouden. Ieder die dat wil kon tussen 23 mei en 7 juli ideeën en aandachtpunten aanreiken. De ontwikkelingen met betrekking tot de N279 zijn ook besproken tijdens de beeldvormende avond op 11 juni over mobiliteit. Gesproken is over de insteek van Meierijstad in het project N279 Veghel-Asten.

Een integrale gebiedsontwikkeling Rembrandtlaan Veghel met inachtneming en versterking van de omgeving, in combinatie met de ontwikkeling van de N279.

Toelichting voortgang:

Integrale gebiedsontwikkeling Rembrandtlaan in afstemming met project N279 Veghel-Asten en visie Veghel-centrum. Beide studies lopen.

Versterking van de bereikbaarheid, veiligheid en ontwikkeling van de A50 corridor Eindhoven-Nijmegen door middel van de Mobiliteitsaanpak A50.

Toelichting voortgang:

In de mobiliteitsaanpak A50 corridor Eindhoven-Nijmegen zijn onder andere (mobiliteits-)hubs, het opwaarderen van hoogwaardig openbaar vervoer naar Bus Rapid Transit (de Meierij) en de werkgeversbenadering gedrag/fietsstimulering opgenomen.
In 2024 wordt de inpassing, kosten en fasering van BRT verder verkend. Het betreft onder andere de inpassing, kosten en fasering op de route Corridor-Rembrandtlaan-Udenseweg in Veghel en de mobiliteitshubs. In 2024 worden ook BRT-pilots gehouden waarvan twee in Meierijstad.

Inzicht in de haalbaarheid van 2 snelfietsroutes (van ‘s-Hertogenbosch naar Veghel en de route Eindhoven-Sint-Oedenrode-Veghel), om fietsgebruik te stimuleren.

Toelichting voortgang:

We willen in de eerste helft van 2025 de bestuursovereenkomst voor de aanleg van de doorfietsroute F50 Veghel-Eindhoven tekenen. Deze route is opgenomen in het korte termijnmaatregelenpakket van de A2 Randweg Eindhoven. Rijk en provincie hebben in dit pakket gelden gereserveerd voor de uitvoering. In Meierijstad wordt de doorfietsroute langs A50 en via Corridor-Rembrandtlaan in Veghel nader verkend. In Son wordt de route door Son en van Son naar Ekkersrijt nader verkend.

Behoud van het huidige niveau van aanbod openbaar vervoer en versterking waar mogelijk, met aandacht voor de Noordkade en de kleine kernen. Daarbij kan gedacht worden aan gebruik van duurzame mobiliteitsmiddelen zoals deelauto of elektrische fiets.

Toelichting voortgang:
In 2024 heeft de regio, met steun van Meierijstad, een onderzoek gestart naar bereikbaarheid voor iedereen in Noordoost-Brabant. Dit onderzoek geeft inzicht in de mate van bereikbaarheid voor iedereen en handelingsperspectief voor verbetermaatregelen. We ondersteunen, samen met de provincie, de pilot deelauto Zijtaart. In het kader van het programma van eisen voor de nieuwe concessie openbaar vervoer in Oost-Brabant gaan we met de provincie de mogelijkheden na van een goede bereikbaarheid per openbaar vervoer van woon-, werkgebieden en voorzieningen in Meierijstad, zoals het Havenkwartier. In de verkeersstudie naar de as Corridor-Rembrandtlaan-Udenseweg gaan we de maatregelen na die nodig zijn om de doorstroming van de direct(bus)lijnen op orde te houden.

Een herziene parkeernota, inclusief positionering laadpalen.

Toelichting voortgang:
In 2024 is gestart met het opstellen van het Parkeerplan Meierijstad. Het Parkeerplan Meierijstad is input voor de ruimtelijke plannen voor de centra en andersom zijn de ruimtelijke plannen input voor het parkeerplan. In 2024 hebben we de raamovereenkomst met de provincie getekend voor collectieve aanpak laadinfrastructuur.

Beheer openbare ruimte

Een veilige, schone, uitnodigende openbare ruimte.

Toelichting voortgang:
Ook in 2024 zijn fysieke en mensgerichte maatregelen getroffen ter verbetering van de verkeersveiligheid.

Een besluit van de raad over beeldkwaliteit openbaar groen, met oog voor biodiversiteit en de daarmee gemoeide kosten.

Toelichting voortgang:
Naar aanleiding van de beeldvormende avond is de doelstelling breder geworden dan alleen de beeldkwaliteit. Andere kwaliteitsaspecten kunnen ook worden voorgesteld. We zijn bezig om aan het eind van het jaar een voorstel voor te kunnen leggen aan de raad.

Economische havens en waterwegen

Meer goederenvervoer over water ter vervanging van wegtransport.

Toelichting voortgang:
Er vindt een verkenning plaats voor samenwerkingsbehoefte onder havengemeenten in Brabant.

WAT KOST HET?

Onderstaande tabel geeft het totaal aan lasten en baten van het programma. Daarnaast worden de toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves betrekking hebbend op dit programma weergegeven.

(Bedragen x € 1.000)	Begroting 2024 voor 2e berap	2e berap 2024	Begroting 2024 na 2e berap
Lasten	-39.707	-1.253	-40.960
Baten	21.952	805	22.757
Saldo van baten en lasten	-17.755	-448	-18.203
Onttrekking aan de reserves	2.315	190	2.505
Mutaties in de reserves	2.315	190	2.505
Geraamd resultaat	**-15.440**	**-258**	**-15.699**

Om toelichtingen op de financiën leesbaar te houden passen we categorieën toe. Voor een nadere uitleg van de categorieën verwijzen we naar hetgeen is vermeld in de inleiding onder "Wat kost het".
De cijfers in onderstaande tabel en toelichtingen moet u als volgt lezen.
Genoemde bedragen met een -: dit is een verslechtering op het saldo;
Genoemde bedragen met een +: dit is een verbetering op het saldo.

(bedragen x € 1.000)	2024
Wijzigingen bestaand beleid (< € 50.000)	-16
Loon- & Prijsindexatie	-242
Totaal ontwikkelingen	**-258**

Toelichting op financiële afwijkingen > € 50.000

(Bedragen x € 1.000)	2024
Bestaand beleid	
Afwijkingen riolering 2024	**0**

Onder andere naar aanleiding van nieuwe aanbestedingen en prijsstijgingen zijn de kosten van de onderhoudsbudgetten van riolering harder gestegen dan voorzien bij het Programma Water en Riolering (PWR). Tevens is het flexibel maken van de AC-persleiding, vanwege de slechte weersomstandigheden, uitgelopen naar 2024, waardoor we in 2024 incidenteel extra kosten hebben gemaakt, maar ook de bijdrage van de provincie pas in 2024 gaan ontvangen.
De aangemelde extra kosten hebben tot gevolg dat de voorziening riolering harder daalt dan voorzien in het PWR. Inmiddels loopt de actualisatie van het Kostendekkingsplan om na te gaan of dit nog gevolgen heeft voor rioolheffing.
Daarnaast hebben we minder opbrengsten van de rioolheffing doordat bij de berekening van de tarieven rekening is gehouden met een totaal hogere WOZ-waarde dan nu werkelijk is.
Totaal effect is € 750.000, welke we onttrekken uit de voorziening beklemde middelen riolering (budgettair neutraal).

Onderhoud vijver Bloemenwijk Schijndel	**0**

Op 2 november 2023 heeft de raad een motie aangenomen voor het onderhoud van de Bloemenwijk Schijndel.
In een raadsinformatiebrief is de raad op de hoogte gesteld dat de kosten hiervoor € 190.000 zijn.
Dekking vindt plaats ten laste van de algemene risico reserve.

In onderstaande tabel worden de eenmalige budgetten van dit programma weergegeven met daaronder een toelichting op de afwijkingen > € 100.000.

(bedragen x € 1.000)	Begroting 2024	Realisatie t/m 31-7-2024	Restant
Kleinschalige verkeersvoorzieningen 2023	250	42	208
Onderzoek haalbaarheid doorfietsroutes	133	0	133
Opstellen parkeernota 2023	96	74	22
Mobiliteitsprojecten A50 Eindhoven-Nijmegen	91	58	33
Bijwerken gegevensbeheer openbaar gebied	198	32	166
Herstel droogteschade plantsoenen 2023	354	6	348
Opstellen Groenbeleidsplan	60	11	49
Vervanging van probleembomen	89	25	64

(bedragen x € 1.000)	Begroting 2024	Realisatie t/m 31-7-2024	Restant
Meten en monitoren overstorten	450	0	450
Planvorming en afkoppelen riolering	106	34	72
Totaal	**1.828**	**283**	**1.545**

Kleinschalige verkeersvoorzieningen 2023 208

Er zijn diverse onderzoeken uitgevoerd en kleine maatregelen zoals verkeersborden, fietsnietjes, spiegels en paaltjes geplaatst. Verder worden er nu wat grotere aanpassingen in de openbare ruimte voorbereid zoals het aanbrengen van enkele afsluitingen voor gemotoriseerd verkeer, het realiseren van een selectieve afsluiting en het aanbrengen van grasbetonparkeerplaatsen. De grotere kosten worden in Q3 en Q4 van 2024 en Q1 en Q2 van 2025 verwacht.

Onderzoek haalbaarheid doorfietsroutes 133

De doorfietsroute Veghel-Eindhoven is opgenomen in het korte termijnmaatregelenpakket van de A2 Randweg Eindhoven. Rijk en provincie hebben in dit pakket geld gereserveerd voor de aanleg van deze doorfietsroute. Najaar 2023 is gestart met de voorbereiding van een bestuursovereenkomst voor de aanleg van de doorfietsroute Veghel-Son-Eindhoven. Ook is de haalbaarheid van een regionale fietsroute tussen Sint-Oedenrode en Ekkersrijt verder verkend. De doorfietsroute Veghel - Den Bosch is opgenomen in het concept mobiliteitspakket van de stedelijke regio s'Hertogenbosch. In 2024 is geconstateerd dat de focus ligt op de doorfietsroute Veghel-Son-Eindhoven met in Son een vertakking naar Ekkersrijt. Streven is om begin 2025 de bestuursovereenkomst voor deze doorfietsroute te tekenen.

Bijwerken gegevensbeheer openbaar gebied 166

Met behulp van derden worden op dit moment de kernregistraties in het beheersysteem op orde gebracht, zodat deze ook bruikbaar zijn voor verdere toepassing.

Herstel droogteschade plantsoenen 2023 348

Er is begonnen met de inventarisatie van de werkzaamheden

Meten en monitoren overstorten 450

Aanbesteding heeft in 2023 plaatsgevonden, het werk is gegund, uitvoering gaat plaatsvinden in 2e half jaar van 2024.

INVESTERINGEN

In onderstaande tabel is de voortgang van investeringen opgenomen. De voortgang is opgenomen in de kolom projectfase. Daarbij is de voortgang aangegeven in één van de volgende fases: voorbereiding, uitvoering, afronding of gereed.
Er wordt een totaal overzicht gegeven van de investeringen die bij dit programma horen. Als er een afwijking is op inhoudelijke voortgang, planning of budget, dan wordt onder de tabel een toelichting geven. Als geen toelichtingen zijn opgenomen dan loopt de uitvoering van de investeringen conform verwachting.

Investeringskrediet (Bedragen x € 1.000)	Totaalkrediet	Realisatie t/m juli	Restant per 31-7	Projectfase
Vervolg Masterplan Veghel Centrum	3.020	2.642	378	Uitvoering
Civiele kunstwerken bruggen Corridor St. Oedenrode	1.765	131	1.634	Voorbereiding
Fietspad Uden-Veghel Snelfietsroute	5.923	2.155	3.768	Uitvoering
Tunnel Udenseweg Aabrug Biezenloop Snelfietsroute	4.451	507	3.944	Uitvoering
Verplaatsing Gazellebrug Snelfietsroute	2.600	714	1.886	Voorbereiding
Verkeerlichten kruispunt Rembrandtlaan-Udenseweg	1.065	1.002	63	Afronding
Verbindingsweg N279 Keldonk-bedrijventerreinen	870	244	626	Voorbereiding
Reconstructie Pastoor Smitsstraat Olland	1.063	692	371	Gereed/Afsluiten
N279 Veghel-Asten, opgave Meierijstad	200	173	27	Voorbereiding
Herinrichting Markt St. Oedenrode, voorbereiding	2.401	2.097	304	Afronding
Vervanging wegen 2021	724	469	255	Voorbereiding
Uitvoeringsplan mobiliteit 2021	136	116	20	Afronding
Verleggen Rembrandtlaan vanwege woningbouw	520	33	487	Voorbereiding
Geluidsafscherming/zonnepanelen vanwege N279	300	0	300	Voorbereiding
Pastoor Haarenstraat fiets-/voetpad voorbereiding	1.150	38	1.112	Voorbereiding
Vervanging wegen 2022 voorbereiding	2.300	125	2.175	Voorbereiding
Vervangingsprogramma openbare verlichting 2022 voorbereiding	1.100	1.046	54	Afronding
Kleinschalige verkeersvoorzieningen 2021	400	270	130	Uitvoering
Reconstructie Ollandseweg Sint Oedenrode	6.295	2.183	4.112	Voorbereiding
Verkeersmaatregelen Floralaan Schijndel	498	526	-28	Afronding
Vervanging civieltechnische kunstwerken 2023	273	40	233	Voorbereiding
Vervangen VRI Wilgenstraat-Populierenlaan [kopie]	200	3	197	Voorbereiding

Investeringskrediet (Bedragen x € 1.000)	Totaalkrediet	Realisatie t/m juli	Restant per 31-7	Projectfase
Vervanging wegen 2023	2.000	150	1.850	Gereed/Afsluiten
Vervangingsprogramma openbare verlichting 2023	2.200	2.088	112	Uitvoering
Uitvoeringsprogramma mobiliteit 2023	1.808	15	1.793	Voorbereiding
Bijdrage wegen aan Zeemanswijk	792	0	792	Voorbereiding
Bijdrage wegen aan Vijverwijk	1.000	0	1.000	Voorbereiding
Bijdrage wegen Erp-Oost Klimaatrobuust	650	0	650	Voorbereiding
Bijdr openb verlichting Erp-Oost Klimaatrobuust	160	0	160	Voorbereiding
Reconstructie De Steeg, Schijndel	3.000	93	2.907	Voorbereiding
Strooier achter tractor	35	0	35	Voorbereiding
Strooier en ploeg voor veegwagen	58	0	58	Voorbereiding
Civiel kunstwerk brug Corrigdor SO	0	0	0	Voorbereiding
Mobiliteitsprojecten A50	3.000	0	3.000	Voorbereiding
Uitvoeringsprogramma mobiliteit Structuurweg De Steeg	5.200	43	5.157	Voorbereiding
Vervanging binnenwerk verkeersregelinstallaties	560	0	560	Voorbereiding
Civiel kunstwerk brug Rembrandtlaan	2.200	0	2.200	Voorbereiding
Vervanging wegen 2024	6.000	16	5.984	Voorbereiding
Verv. programma openbare verlichting 2024	2.750	0	2.750	Voorbereiding
Doorontwikkeling centrum Veghel	165	118	47	Uitvoering
Herinrichting terrein Beatrixsingel Veghel	162	190	-28	Gereed/Afsluiten
Renovatie groen in integrale projecten 2021	1.079	761	318	Uitvoering
Renovatie Jansenpark	129	58	71	Uitvoering
Groenrenovatie verv, bomen Hopstraat Schijndel	241	17	224	Voorbereiding

Investeringskrediet (Bedragen x € 1.000)	Totaalkrediet	Realisatie t/m juli	Restant per 31-7	Projectfase
Herstel droogteschade openbaar groen	385	357	28	Uitvoering
Uitbreiding bomenarenaal 2022	250	274	-24	Gereed/Afsluiten
Uitbr EVZ/fietsverbinding Duits Lijntje (Voorb)	55	0	55	Voorbereiding
Renovatie half verharde paden in park Kienehoef	120	108	12	Afronding
Vervangen bomen Heikantstraat Schijndel	412	16	396	Voorbereiding
Uitbreiding bomenarenaal 2023	250	33	217	Uitvoering
Duurzame gebiedsontwikkeling streekpark Kienehoef	300	9	291	Voorbereiding
Verduurzaming evenementenlocaties	250	32	218	Voorbereiding
Bijdrage groen aan Zeemanswijk	908	0	908	Voorbereiding
Bijdrage groen aan Vijverwijk	600	0	600	Voorbereiding
Bijdrage groen Erp-Oost Klimaatrobuust	61	0	61	Uitvoering
Herinrichting en afkoppelen Boskantseweg Sint-Oedenrode	1.082	1.077	5	Afronding
Maatregelen De Dubbelen 1+2 naHerberekening	110	31	79	Voorbereiding
Maatregelen riolering Erp-Oost	3.400	2.348	1.052	Uitvoering
Hemelwaterverwerking Dommelrode	3.700	3.727	-27	Afronding
Renovatie drukriool en hoofdgemalen Meierijstad	4.722	1.777	2.945	Voorbereiding
Maatregelen vergroting waterbeleving Dommeldal	100	53	47	Uitvoering
Inrichten grondwatermeetnet Werkregio As50	30	8	22	Voorbereiding
Advies+onderzoek Droge Voeten St. Oedenrode	150	83	67	Uitvoering
Riolering Centrum West	1.357	143	1.214	Voorbereiding
Riolering Hoevebraak	4.229	2.992	1.237	Uitvoering
Vijverwijk klimaatrobuust	4.956	1.164	3.792	Voorbereiding

Investeringskrediet (Bedragen x € 1.000)	Totaal krediet	Realisatie t/m juli	Restant per 31-7	Projectfase
Zeeheldenbuurt klimaatrobuust	7.540	626	6.914	Voorbereiding
Rioolvervanging en afkoppelen Elschotseweg/Oude steeg	569	10	559	Voorbereiding
Afkoppelen Vondelstraat/kolonel Johnssonstraat	598	10	588	Voorbereiding
Individuele Behandeling Afvalwatersystemen, renovatie en vervanging	465	29	436	Voorbereiding
Waterverbindingen Kienehoef de Neul	164	0	164	Voorbereiding
Klimaatrobuust Beekdal Sint-Oedenrode	3.479	0	3.479	Uitvoering
Aanschaf Rioned zuigunit	43	40	3	Afronding
Verv bovengrondse glascontainers door ondergronds	150	0	150	Voorbereiding
Versterking Aa-dal Veghel	235	12	223	Uitvoering
Vervangingsinvesteringen	962	164	798	Uitvoering
Totalen	**112.075**	**33.878**	**78.197**	

Investeringskrediet (Bedragen x € 1.000)	Voortgang	Inhoud	Budget	Toelichting
Verbindingsweg N279 Keldonk-bedrijventerreinen	✗	!	!	Project is tussentijds opgeschort vanwege de vernietiging van het Provinciaal Inpassingsplan N279 (PIP), waar dit project een vervolg op is. Afhankelijk van de verdere ontwikkelingen in het kader van het vervolgtraject met de N279, kan het project op een later moment wellicht (in gewijzigde vorm) voortgezet worden. Indien we gemeentelijke kosten maken in het kader van dit Provinciale proces, worden deze ten laste gebracht van dit krediet.
N279 Veghel-Asten, opgave Meierijstad	✗	!	!	Project is stopgezet sinds de vernietiging van het Provinciaal Inpassingsplan N279 (PIP), inmiddels is een nieuw proces opgestart door de Provincie. Afhankelijk van de verdere ontwikkelingen in het kader van dit proces, kan dit op een later moment wellicht voortgezet worden, mogelijk in gewijzigde vorm.
Veegmachine Ravo Veghel (VVI 2020)	✗	!	✓	De aanbesteding is afgerond in 2023 en levering vindt plaats in 2024. aanbesteding is hoger uitgevallen.
Vervanging wegen 2021	✗	✓	✓	Dit betreft een bijdrage aan het project de Langendonk en een deel van het voorbereidingskrediet. Het project is in 2023 herstart, in combinatie met het project fietspaden de Bunders. Het restant van het voorbereidingskrediet is ingezet voor de voorbereiding van diversen projecten.

Investeringskrediet (Bedragen x € 1.000)	Voortgang	Inhoud	Budget	Toelichting
Geluidsafscherming/zonnepanelen vanwege N279	✗	!	!	Project is stopgezet sinds de vernietiging van het Provinciaal Inpassingsplan N279 (PIP), inmiddels is een nieuw proces opgestart door de Provincie. Of de inhoud en daarmee het benodigde budget op termijn gaat wijzigen is nog onbekend, dat is afhankelijk van de nieuwe planvorming van de N279.
Uitvoeringsprogramma mobiliteit 2023	✗	✓	✓	In 2023 is het geld voor het uitvoeringsplan mobiliteit 2023 beschikbaar gesteld voor het verbeteren van fietspaden (en fietsvoorzieningen) in De Bunders. In 2023 vonden voorbereidende werkzaamheden plaats zoals verkeerstellingen. In 2024 zijn geen werkzaamheden uitgevoerd vanwege tekort aan personele capaciteit bij projectleiding.
Civiel kunstwerk brug Corrigdor SO	✗	!	✓	In 2023 is extra geld aangevraagd voor het vervangen van brug aan de corridor in Sint-Oedenrode, deze middelen zijn beschikbaar gesteld door de gemeenteraad. We kunnen dus verder gaan met de voorbereiding van dit project. We zijn nu op zoek naar een projectleider die dit project op wil pakken.
Maatregelen De Dubbelen 1+2 naHerberekening	✗	✓	✓	In augustus 2023 is kapvergunning aangevraagd, deze is in oktober verleend en in november onherroepelijk verklaard. In de tussentijd lopen daar nu twee projecten, van de provincie en Gasunie, waardoor deze werkzaamheden pas in 2024 uitgevoerd kunnen worden.Door aanhouden natte periode zijn de werkzaamheden nog niet uitgevoerd

Investeringskrediet (Bedragen x € 1.000)	Voortgang	Inhoud	Budget	Toelichting
Riolering Centrum West				Bij de voorbereiding van het project bleek het budget ontoereikend voor de voorbereiding en uitvoering van het project. De omvang van het werk is bijgesteld en er is een nieuwe SSK-raming opgesteld. Er wordt onderzocht of we de extra benodigde middelen via bestaande kredieten kunnen dekken. Voorbereiding start zodra krediet beschikbaar is.
Waterverbindingen Kienehoef de Neul				In verband met (personele-) capaciteitsproblemen is het project stilgelegd.
Klimaatrobuust Beekdal Sint-Oedenrode				De uitvoering van het werk is vertraagd vanwege bezwaren tegen het projectplan op basis van Waterwet en de bestemmingsplanwijziging. De uitvoering is opgeschort naar 2024 met een doorloop naar 2025. Eind 2023 is de samenwerking met het Waterschap geformaliseerd in een Samenwerkingsovereenkomst. Begin 2024 heeft de aanbesteding plaatsgevonden. Medio 2024 is de uitvoering gestart.

3 ECONOMIE

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

Ambitie
Een relatief hoge werkgelegenheid, een aantrekkelijk ondernemingsklimaat en een goed sociaal voorzieningenniveau vormen een prima uitgangspositie voor welzijn en brede welvaart in Meierijstad. Dit willen wij, rekening houdend met de huidige krapte op de lokale arbeidsmarkt, vasthouden en versterken. Uitgangspunt is inzet vanuit de Participatiewet.

Meierijstad vervult een vooraanstaande rol in de Brabantse economie met vooral veel bedrijvigheid in agrifood en de maakindustrie, maar ook in de logistiek en bouw (met zo'n 50.000 arbeidsplaatsen en rond de 8.600 ondernemingen). We zijn een dominante speler in het hart van de regio Noordoost Brabant/Agrifood Capital en we intensiveren de relatie met Brainport Eindhoven.

WAT GAAN WE DAAR VOOR DOEN?

Toekomstbestendig ondernemingsklimaat

Sterker ondernemerschap door ruimte voor nieuwe lokale en groeiende bedrijven. Ondersteuning van ondernemers die omschakelen of stoppen. Het stimuleren van innovatieve bedrijven met aandacht voor specifieke thema's.

Toelichting voortgang:
De Noordkade is steeds meer het middelpunt van nieuwe en vernieuwende ondernemende initiatieven, met name gericht op (agri)food en de maakindustrie(techniek). Zo blijft het de gastlocatie voor de business-to-business Food Inspiration Days, ook vond er een internationaal Food Congres plaats voor wetenschappers, ondernemers en overheden. Bovendien zijn er samenwerkingsprojecten afgerond voor duurzaam ondernemerschap met Hogeschool Fontys en is er uiteraard de opening van The Chocolate Factory.

Daarbuiten is er een eerste ronde training/coachingstraject gehouden voor vernieuwende en omschakelende agro-ondernemers en wordt ten slotte een nadere verkenning afgerond van een netwerk sociaal ondernemers in Meierijstad.

Stevigere samenwerking met ondernemers en onderwijs (3O's), lokaal en bovenlokaal.

Toelichting voortgang:
De drie O's (onderwijs/ondernemers/overheid) werken samen in een projectstructuur, om de aandachtsgebieden onderwijs-economie-arbeidsmarkt aan elkaar te koppelen. Vanuit het onderwijs zijn daarbij het PO, het VO, het MBO en het HBO aanwezig. Wij faciliteren de uitvoering van projecten die door (deelnemers van) de stuurgroep in gang worden gezet. Wij monitoren de uitvoering van het project Sterk techniekonderwijs in Meierijstad. Wij faciliteren VMBO on stage, Talent in Meierijstad (MBO) en het studentennetwerk irt het Bedrijfsloket en de Rechtswinkel(HBO/WO). Wij verbinden waar mogelijk bestaande 2O-initiatieven met MBO en HBO en breiden daarmee de relatie van Meierijstad met het MBO en HBO uit. Ook faciliteren wij de realisatie van The Chocolate Factory. De 3O-samenwerking op het gebied van talentontwikkeling resp. binden van talent maakt deel uit van de DUO-aanpak van Meierijstad en POM.

Passende economische steunmaatregelen voor door de coronacrisis getroffen ondernemers in het midden- en kleinbedrijf (mkb) en zelfstandige ondernemers zonder personeel (zzp-ers).

Toelichting voortgang:
Gezien het feit dat de corona-crisis in 2024 niet meer heeft geleid tot maatregelen vanuit de rijksoverheid, is er vanuit de economische invalshoek geen extra actie ondernomen om ondernemers te ondersteunen op dit vlak, behalve dat zij, als zij in zwaar weer terecht komen, kunnen rekenen op ondersteuning vanuit ons accountmanagement om hen de weg te wijzen naar passende regelingen, eventueel ook vanuit ons eigen sociaal domein.

Ruimtelijk-economische ontwikkeling

Nieuw bedrijfsterrein voor onze groeiende bedrijven, met plek voor (boven)regionale bedrijvigheid wanneer dit ons economisch ecosysteem versterkt. Voor een zorgvuldige inpassing is een uitgifteprotocol leidend.

Toelichting voortgang:
De haalbaarheidsonderzoeken naar de mogelijkheden voor nieuw bedrijventerrein in Erp, Sint-Oedenrode en Schijndel worden in 2024 afgerond. Daarbij is het bedrijfsleven nauw betrokken. Er wordt een ontwikkelstrategie opgesteld en samen met onze bedrijven worden de eerste stappen gezet op weg naar een uitgifteprotocol. Voor het faciliteren van lokale bedrijvigheid in Veghel, wijzen we een zoeklocatie aan, die we verder onderzoeken op haalbaarheid.

Ruimte voor ondernemerschap om via vernieuwing en verduurzaming bij te dragen aan een vitaal en dynamisch buitengebied.

Toelichting voortgang:
Als opvolging van de regionale editie is in Meierijstad een eerste eigen editie ontwikkeld en afgerond begin 2024.

Passende en menswaardige (conform SNF-norm) huisvesting voor onze internationale werknemers.

Toelichting voortgang:
Tot nu toe zijn er 1.500 woonruimtes vergund. De verwachting is dat als deze lijn zich doorzet, de beleidsambitie binnen bereik komt.

Doorontwikkeling van onze winkelconcentratiegebieden door slimmer en zorgvuldig ruimtegebruik, met het lef om functies te veranderen.

Toelichting voortgang:
Verschillende projecten hebben bijgedragen aan het terugdringen van de m2 detailhandel en het compacter maken van het Veghelse centrum. Daarbij zijn vooral m2 detailhandel getransformeerd naar andere functies. Met kleinschalige ingrepen is de kwaliteit van de openbare ruimte verbeterd. Samen met onze centrummanagementorganisaties werken we aan onze ambities zoals verwoord in onze centrumvisie.

Een levendig en aantrekkelijk Meierijstad door het ondersteunen en stimuleren van evenementen, groot en klein.

Toelichting voortgang:
We gaan het beleid aanscherpen en heractiveren.

Sterke samenwerking en positionering

Meierijstad is een krachtige samenwerkingspartner met allianties in bovenlokale netwerken die voordelen bieden qua kennis, uitvoeringskracht of (beleids-)beïnvloeding. Zoals M50, RNOB/AFC, de taskforce economisch herstel van de VNG en food.nl.

Toelichting voortgang:
Meierijstad blijft haar bestaande netwerken onderhouden en levert vanuit haar praktijkervaringen een bijdrage op diverse vraagstukken. Door de posities en inhoudelijke inbreng wordt ander overheidsbeleid mede vormgegeven en trekken we middelen aan, wat onze (economische) ontwikkeling ten goede komt.

WAT KOST HET?

Onderstaande tabel geeft het totaal aan lasten en baten van het programma. Daarnaast worden de toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves betrekking hebbend op dit programma weergegeven.

(Bedragen x € 1.000)	Begroting 2024 voor 2e berap	2e berap 2024	Begroting 2024 na 2e berap
Lasten	-18.892	-6.377	-25.269
Baten	16.231	12.908	29.139
Saldo van baten en lasten	-2.660	6.531	3.870
Toevoeging aan de reserves	0	-6.535	-6.535
Onttrekking aan de reserves	1.014	0	1.014
Mutaties in de reserves	1.014	-6.535	-5.521
Geraamd resultaat	**-1.647**	**-4**	**-1.651**

Om toelichtingen op de financiën leesbaar te houden passen we categorieën toe. Voor een nadere uitleg van de categorieën verwijzen we naar hetgeen is vermeld in de inleiding onder "Wat kost het".
De cijfers in onderstaande tabel en toelichtingen moet u als volgt lezen.
Genoemde bedragen met een -: dit is een verslechtering op het saldo;
Genoemde bedragen met een +: dit is een verbetering op het saldo.

(bedragen x € 1.000)	2024
Wijzigingen bestaand beleid (< € 50.000)	-4
Totaal ontwikkelingen	**-4**

Toelichting op financiële afwijkingen > € 50.000

(Bedragen x € 1.000)	2024
Bestaand beleid	
Rentedoorrekening 2024	**0**

De rentekosten en rentebaten worden bijgesteld op basis van de meest recente cijfers.
Ook de doorbelasting aan de grondexploitatie is opnieuw bepaald
aan de hand van de werkelijke boekwaarden per 1 januari 2024. Per saldo geeft dit voor de exploitatie een budgettair voordeel doordat een groter deel van de rentelasten terecht komt bij de grondexploitatie.

Rijksbijdrage woningbouwimpuls Veghels Buiten	**0**

Bij de jaarrekening 2023 is een verliesvoorziening gevormd voor het project Veghels Buiten voor een bedrag van € 10,3 miljoen. Hierbij is gemeld dat de verwachting is dat in 2024 deze verliesvoorziening verlaagd kan worden. Dit in verband met een te ontvangen rijksbijdrage woningbouwimpuls van € 6,5 miljoen. In het 2e kwartaal van 2024 is deze rijksbijdrage ontvangen. Aangezien de verliesvoorziening is gedekt uit de algemene risico-reserve grondexploitatie, wordt voorgesteld om de rijksbijdrage toe te voegen aan deze reserve.

Verduurzaming bedrijventerreinen door hogere organisatiegraad	**0**

Voor het aanjagen van de organisatiegraad op bedrijventerreinen in Noordoost Brabant is een subsidieaanvraag nodig bij de Provincie. Dit komt neer op het oprichten van buurtverenigingen op bedrijventerreinen die zo ver mogelijk georganiseerd zijn, zodat zij tot interventies komen die leiden tot verdere verduurzaming van hun gezamenlijke bedrijfsvoering en -omgeving. De

financieringsbijdrage verloopt via een subsidieaanvraag ter hoogte van € 840.000 bij de Provincie Noord-Brabant.

In onderstaande tabel worden de eenmalige budgetten van dit programma weergegeven met daaronder een toelichting op de afwijkingen > € 100.000.

(bedragen x € 1.000)	Begroting 2024	Realisatie t/m 31-7-2024	Restant
Centrumontwikkeling Veghel-Noordkade	42	0	42
Ondersteuning startersinitiatieven	40	23	17
Professionalisering centrummanagement	171	172	-1
Onderzoek voorzieningen ondernemerschap	250	62	188
Onderzoek en advisering werklocaties	140	27	113
Totaal	**644**	**285**	**359**

Onderzoek voorzieningen ondernemerschap	188

Uitvoering loopt door in 2024.

Onderzoek en advisering werklocaties	113

Voor het (haalbaarheids)onderzoek naar ontwikkellocaties voor nieuw bedrijventerreinen in Erp, Sint-Oedenrode en Schijndel en voor het zoeken naar locaties voor nieuw bedrijventerrein in Veghel inclusief het onderzoek naar intensiveringsmogelijkheden op bestaande terreinen zijn externe partijen ingehuurd. Budget kan naar verwachting worden afgesloten.

INVESTERINGEN

Voor dit programma zijn geen investeringen gedefinieerd.

4 ONDERWIJS

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

Ambitie

Onderwijs is een belangrijke pijler voor de leefbaarheid in de kernen. We willen gelijke kansen voor alle kinderen via doorlopende ontwikkellijnen van kinderopvang naar de basis- school en vervolgens naar het voortgezet onderwijs. Laaggeletterdheid is nadrukkelijk aangehaakt, ook op de weg naar inclusiever onderwijs. Er is een intensieve samenwerking tussen onderwijs, kinderopvang en jeugdhulp, net als een stevige samenwerking tussen Onderwijs-Overheid-Ondernemers (3 O's).

WAT GAAN WE DAAR VOOR DOEN?

Basisonderwijs

Basisonderwijs dicht bij huis in elke kern behouden, waarbij behoud van kwaliteit uitgangspunt is.

Toelichting voortgang:

Het actualiseren van de visie op onderwijs en huisvesting, zoals opgenomen in het huidige Integraal HuisvestingsPlan (IHP) Onderwijs 2022-2037 is een continue en dynamisch proces, waar we ons ook in 2024 mee hebben bezig gehouden en dat zijn beslag krijgt in/bij de vaststelling/actualisering van het IHP; de visie op onderwijs en huisvesting vormt immers het fundament voor het IHP. De eerstvolgende actualisering van deze visie/het IHP is na de zomervakantie van 2024 gestart, opdat het geactualiseerde IHP 2026-2041 in derde kwartaal van 2025 aan de raad ter vaststelling kan worden aangeboden.

Onderwijshuisvesting

Passende onderwijshuisvesting op basis van het integraal huisvestingsplan (IHP). Bij investeringen in onderwijshuisvesting is een multifunctionele accommodatie uitgangspunt.

Toelichting voortgang:

Het IHP is het fundament op basis waarvan passende en toekomstbestendige onderwijshuisvesting wordt gerealiseerd. Het actualiseren van het IHP is een continue en dynamisch proces, waar we ons ook in 2024 mee bezig hebben gehouden.

Zo hebben we het in het IHP opgenomen uitvoeringsprogramma 2024 uitgewerkt; in dit uitvoeringsprogramma zijn de onderwijshuisvestingsvoorzieningen opgenomen, die in 2024 voor bekostiging door de gemeente in aanmerking komen. Ook zijn de haalbaarheidsonderzoeken met betrekking tot de toekomstige huisvesting van de basisscholen in Boerdonk, Wijbosch, Boskant afgerond; het haalbaarheidsonderzoek met betrekking tot een onderwijsvoorziening Veghels Buiten nadert zijn voltooiing. Tenslotte zijn we in bouwteamverband samen met de betrokken partijen gestart met de verdere uitwerking van de bouwplannen van het MFA de Groene Long.

Onderwijsbeleid

Herijking van de Lokaal Educatieve Agenda Meierijstad met thema's zoals: taal, inclusief onderwijs en aansluiting onderwijs-jeugdhulp.

Toelichting voortgang:

De opdracht voor het vormgeven van de nieuwe LEA 2024-2026, die duidelijkheid verschaft over de thema's waarin de komende periode aan gewerkt wordt, met haalbare doelen en realistisch tijdspad is uitgezet. Na de zomervakantie zal hier een in samenwerking met de partners mee gestart worden. De gezamenlijke thema's zitten vooral op taal in de brede zin (VVE / taal- en leesbeleid op de scholen / Nieuwkomersonderwijs) en samenwerking tussen onderwijs-preventie-jeugdhulp, wat bijdraagt aan inclusief onderwijs. Met als doel dat alle kinderen volop kansen krijgen om zichzelf te ontwikkelen en hun talenten te benutten.

Taal is een belangrijk thema. Ook buiten de LEA is hier veel aandacht voor. Zo is in 2024 een samenwerkingsovereenkomst getekend met onze belangrijkste taalpartners met als speerpunten: "Iedereen doet digitaal mee" en "Samen voorkomen dat er een nieuwe generatie laaggeletterden opgroeit". Zijn we begonnen met de gemeentelijke gezinsaanpak, gericht op het doorbreken van de cyclus van laaggeletterdheid, zodat kinderen betere maatschappelijke kansen krijgen.
Daarnaast starten we in 2024 een pilot op scholen om intergenerationele laaggeletterdheid te voorkomen. Samen met de bibliotheek en het onderwijs hebben we de eerste stappen gezet, waaronder drie bijeenkomsten met onze partners onder leiding van Stichting Lezen en Schrijven.
De projectmedewerker Digitale Inclusie is aangenomen en we hebben extra aandacht besteed aan de bekendheid van Digi-cursussen met advertenties en flyers op markten en evenementen.

Integrale Kindcentra (IKC).

Toelichting voortgang:
We sturen bij Integrale Kindcentra op inhoudelijke samenwerking én gezamenlijke huisvesting, bij voorkeur in één gebouw of in de directe omgeving. Bij nieuwbouw is het streven van een IKC vanzelfsprekend, bij bestaande bouw bekijken we de mogelijkheden.

Een overkoepelende visie op de gemeentelijke rol in het onderwijs (inclusief de aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt) met een uitvoeringsprogramma.

Toelichting voortgang:
De visie op de gemeentelijke rol bij de aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt wordt later opgepakt als verwacht. Dit vanwege de extra aanpak voor het 3O-overleg. We willen weten welke activiteiten er reeds lopen binnen het PO, VO en MBO. Verder verbreden we de bestaande 3O-aanpak met de aansluiting zorg en onderwijs.

Daarnaast is in het kader een 3O- werkgroep opgericht die aan de slag gaat met visie-ontwikkeling (bondig) en een gezamenlijk actieplan met concrete activiteiten. Het onderwijs, van PO tot en met MBO, is hierbij betrokken.

Verder zijn in 2024 diverse activiteiten ondernomen om het onderwijs en het bedrijfsleven met elkaar kennis te laten maken.

Realisatie van een hybride leer-/werkfabriek 'The Chocolate Factory' (de chocoladefabriek) in samenwerking met het onderwijs en bedrijfsleven.

Toelichting voortgang:
Alle contracten zijn getekend. Eind 2024 wordt TCF volledig in gebruik genomen. Begin september wordt het HLO-deel (hybride deel) geopend.

WAT KOST HET?

Onderstaande tabel geeft het totaal aan lasten en baten van het programma. Daarnaast worden de toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves betrekking hebbend op dit programma weergegeven.

(Bedragen x € 1.000)	Begroting 2024 voor 2e berap	2e berap 2024	Begroting 2024 na 2e berap
Lasten	-15.168	814	-14.355
Baten	3.749	93	3.841
Saldo van baten en lasten	-11.420	906	-10.513

Onttrekking aan de reserves	3.781	-909	2.872
Mutaties in de reserves	3.781	-909	2.872
Geraamd resultaat	**-7.638**	**-3**	**-7.641**

Om toelichtingen op de financiën leesbaar te houden passen we categorieën toe. Voor een nadere uitleg van de categorieën verwijzen we naar hetgeen is vermeld in de inleiding onder "Wat kost het".
De cijfers in onderstaande tabel en toelichtingen moet u als volgt lezen.
Genoemde bedragen met een -: dit is een verslechtering op het saldo;
Genoemde bedragen met een +: dit is een verbetering op het saldo.

(bedragen x € 1.000)	2024
Wijzigingen bestaand beleid (< € 50.000)	-1
Overige technische aanpassingen	-3
Gemeentefonds	1
Totaal ontwikkelingen	**-3**

Toelichting op financiële afwijkingen > € 50.000

(Bedragen x € 1.000)	2024
Bestaand beleid	
Aanpassing budget tijdelijke huisvesting bs De Regenboog	**0**

Op 4 november 2021 heeft de raad het IHP onderwijshuisvesting vastgesteld. In verband hiermee is een Eenmalig Budget opgenomen voor de tijdelijke huisvesting van bs De Regenboog Wijbosch gedurende de vervangende nieuwbouw van de school in de jaren 2023 en 2024, met als dekking de algemene reserve.
Inmiddels is gebleken dat deze tijdelijke huisvesting (€ 485.000) niet nodig is omdat de vervangende nieuwbouw op een andere plek wordt gerealiseerd. De geraamde onttrekking uit de algemene risicoreserve voor dekking van deze kosten komt eveneens te vervallen.
Daarentegen is door de groei van de school wel tijdelijke huisvesting nodig tot aan de ingebruikname van de nieuwbouw in 2026. De huurlasten (€ 36.000) worden gedekt tlv de algemene reserve (budgettair neutraal).

Aframen huurlasten tijdelijke huisvesting basisscholen Veghels Buiten	**0**

Uit het haalbaarheidsonderzoek is gebleken dat het noodzakelijk is om een onderwijsvoorziening in Veghels Buiten te realiseren. Hierbij is het de insteek c.q. het uitgangspunt om deze voorziening onder te brengen in een multifunctionele accommodatie (MFA), waarin naast onderwijs ook ruimte wordt geboden aan andere maatschappelijke functies.
Nu de verwachte datum van oplevering van het MFA is opgeschoven van 2025 naar het jaar 2027, is de behoefte aan tijdelijke huisvesting, om de leerlingenaanwas in het gebied Veghels Buiten ook daadwerkelijk te kunnen huisvesten, ook opgeschoven. De geraamde beschikking over de algemene risicoreserve 2024 € 387.000 komt daarmee te vervallen in 2024.

Gemeentefonds	
Meicirculaire 2024	**1**

In de meicirculaire 2024 zijn diverse bijstellingen van de algemene uitkering verwerkt. Hierin zijn ook opgenomen de te oormerken middelen waarvoor extra lasten zijn geraamd.

In onderstaande tabel worden de eenmalige budgetten van dit programma weergegeven met daaronder een toelichting op de afwijkingen > € 100.000.

(bedragen x € 1.000)	Begroting 2024	Realisatie t/m 31-7-2024	Restant
Actualisering IHP Onderwijshuisvesting	0	0	0
Verbreding beroepsonderwijs in Meierijstad	122	14	108
Passend onderwijs	48	32	16
Tijdelijke huisvesting basisschool de Beemd, Beemstraat 5	70	70	0
Tijdelijke huisvesting bs Bernadette	920	749	171
Tijdelijke huisvesting De Regenboog	75	0	75
Tijdelijke huisvesting De Springplank	690	350	340
Totaal	**1.925**	**1.216**	**710**

Verbreding beroepsonderwijs in Meierijstad 108

In 2023 hebben we de volgende activiteiten gefaciliteerd: Meierijstad On Stage (VMBO) en MBO talentenfestival. In de Raadsinformatiebrief van 19 juli 2022 m.b.t. de realisatie van The Chocolate Factory is aangegeven waarom de resterende middelen van 2022 overgeheveld dienen te worden naar 2023 en 2024.

Tijdelijke huisvesting bs Bernadette 171

De tijdelijke huisvesting ter overbrugging tijdens de (ver-)nieuwbouw van de school is in mei 2024 in gebruik genomen. Deze tijdelijke huisvesting i.c. de huur van noodlokalen is door de gemeente bekostigd.

Tijdelijke huisvesting De Springplank 340

De tijdelijke huisvesting voor openbare basisschool De Springplank is inmiddels in gebruik genomen. De gemeente heeft deze huisvesting i.c. de huur van deze noodlokalen bekostigd.

INVESTERINGEN

In onderstaande tabel is de voortgang van investeringen opgenomen. De voortgang is opgenomen in de kolom projectfase. Daarbij is de voortgang aangegeven in één van de volgende fases: voorbereiding, uitvoering, afronding of gereed.
Er wordt een totaal overzicht gegeven van de investeringen die bij dit programma horen. Als er een afwijking is op inhoudelijke voortgang, planning of budget, dan wordt onder de tabel een toelichting geven. Als geen toelichtingen zijn opgenomen dan loopt de uitvoering van de investeringen conform verwachting.

Investeringskrediet (Bedragen x € 1.000)	Totaal krediet	Realisatie t/m juli	Restant per 31-7	Projectfase
Nieuwbouw basisschool Antonius van Padua Nijnsel	4.331	4.411	-80	Afronding
Nieuwbouw basisschool Petrus en Paulus	2.570	448	2.122	Voorbereiding
Renovatie basisschool De Uilenbrink Veghel	5.582	5.584	-2	Afronding
Uitbreiding basisschool de Ieme	847	837	10	Afronding
De Groene Long St. Oedenrode voorbereiding	6.519	587	5.932	Voorbereiding
Nieuwbouw basisschool Bunders voorbereiding	3.666	3.652	14	Uitvoering
Uitbreiding basisschool Vijfmaster voorbereiding	284	21	263	Voorbereiding
Uitbreiding Maria ter Heideschool voorbereiding	740	700	40	Afronding
Nieuwbouw basisschool Bernadette voorbereiding	7.106	2.063	5.043	Voorbereiding
Nieuwbouw basisschool Regenboog voorbereiding	277	268	9	Voorbereiding
Aank/aanpas N-vleugel KW1C Taalvijver Muntelaar 8	1.682	65	1.617	Uitvoering
Uitbreding BS Maria	1.166	399	767	Uitvoering
Aankoop grond tbv nieuwbouw BS Regenboog Wijbosch	0	0	0	Voorbereiding
Totalen	**34.770**	**19.035**	**15.735**	

Investeringskrediet (Bedragen x € 1.000)	Voortgang	Inhoud	Budget	Toelichting
Nieuwbouw basisschool Petrus en Paulus				Met de uitspraak van de raad van state van 28 februari 2024 is het bestemmingsplan Dorpshart Eerde onherroepelijk geworden. Daarnaast zijn de bezwaren tegen de omgevingsvergunning, als gevolg van een aantal gesprekken tussen de betrokken partijen, ingetrokken en is ook de omgevingsvergunning inmiddels onherroepelijk. Op 25 maart 2024 zijn de nieuwe overeenkomsten tussen de gemeente en initiatiefnemer gesloten en heeft de raad op 4 april 2024 aanvullend krediet beschikbaar gesteld.

5 SPORT, KUNST EN CULTUUR, RECREATIE EN TOERISME

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

Ambitie

Meer inwoners sporten en bewegen om hun gezondheid te bevorderen. Het bestaande aanbod aan sportvoorzieningen blijft minimaal behouden en is inclusief in Meierijstad. Er is een breed scala aan sporten. Je thuis voelen in Meierijstad betekent goed in je vel zitten.

Meer inwoners zijn in de gelegenheid om deel te nemen aan uitingen van kunst en cultuur. Kunst en cultuur zijn van grote sociale waarde voor de mens. Dat inspireert, daagt uit tot nadenken, verbindt en zorgt voor persoonlijke ontwikkeling: actief door zelf kunst te beoefenen, reflectief door te kijken of te luisteren. Kunst en cultuur dragen bij aan een sterke lokale economie.

Recreatie en toerisme leveren een bijdrage aan het welzijn van mensen en aan de lokale economie in termen van bestedingen en banen, het imago, alsook het vestigingsklimaat van onze gemeente. Speerpunt daarbinnen vormt het onderzoek naar, en mogelijke verdere ontwikkeling van, de recreatieve as Noordkade-Vlagheide-Streekpark Kienehoef.

WAT GAAN WE DAAR VOOR DOEN?

Sport

Een gezondere leefstijl van onze inwoners door het stimuleren van sport- en beweegactiviteiten.

Toelichting voortgang:
De uit te voeren acties in de sportnota worden gefaseerd aangepakt. In dat kader is onlangs het actieplan uniek sporten vastgesteld.

Realisatie van het Omnipark Erp.

Toelichting voortgang:
Wijziging van het omgevingsplan heeft vertraging opgelopen door vele onderzoeken die uitgevoerd moesten worden.
Uitvoering sportzone heeft 6 maanden vertraging door uit te voeren maatregelen als gevolg van flora en faunaonderzoek, de overige onderdelen liggen op koers.

De ontwikkeling van het Centrum voor Uniek Sporten.

Toelichting voortgang:
De voorbereiding is afgerond. Het wordt opnieuw geagendeerd na de zomervakantie.

Inzicht in de diverse scenario's tot behoud van een openlucht zwemgelegenheid.

Toelichting voortgang:
Het onderzoek is afgerond. Een RIB met onderzoeksrapportage is aan de raad aangeboden. Besluitvorming is onderdeel van de afwegingen voor de begroting 2025.

Kunst en Cultuur

De bibliotheek is in alle kernen van Meierijstad herkenbaar aanwezig, bijvoorbeeld als vestiging, bibliotheek op school of met activiteiten.

Toelichting voortgang:
Vanaf 2025 krijgen gemeenten een zorgplicht voor de bibliotheek. Dit houdt in dat gemeenten de aanwezigheid van en toegang tot de bibliotheek moeten verzorgen. Dit kan op verschillende manieren vormgegeven worden, bijvoorbeeld met een vestiging, bibliotheekpunt of bibliotheek op school. In overleg met de bibliotheek, onderwijs en andere partners wordt hier vorm aan gegeven. Dit onderwerp is opgenomen in de Nota Kunst en Cultuur 2024 – 2030.

Verbetering van het vestigingsklimaat in Meierijstad voor beroepsbeoefenaars in de kunst- en cultuursector.

Toelichting voortgang:
Op dit moment wordt de beschikbaarheid van atelierruimte voor kunstenaars/makers gemist. We willen in Meierijstad één of meerdere broedplaatsen realiseren. Het gaat hierbij niet om het toekennen van permanente (atelier-werk)ruimte aan makers, maar om locaties, waar makers onderzoeken, ontwikkelen, experimenten, elkaar versterken en de gemeente op creatieve wijze kunnen ondersteunen bij planvorming. Dit onderwerp is opgenomen in de Nota Kunst en Cultuur 2024 – 2030.

Een zichtbare gemeentelijke kunstcollectie, zoals in Museum Jan Heestershuis en Het RAADhuis Schijndel door activiteiten (onder andere voor primair en voortgezet onderwijs).

Toelichting voortgang:
Vanwege het aangenomen amendement op de voorgestelde nieuwe naamgeving voor de gemeentelijke kunstcollectie als geheel wordt de communicatiestrategie aangepast. Dit onderwerp is opgenomen in de Nota Kunst en Cultuur 2024 – 2030.

Realisatie (waar dit mogelijk is) van kunstwerken bij bouwprojecten en infrastructurele werken.

Toelichting voortgang:
Meierijstad zet kunst op straat in om de kernen te verfraaien en de kwaliteit en leefbaarheid van een plek te verbeteren. De kunstcollectie in de openbare ruimte blijft in beweging. In samenwerking met Kunststichting Meierijstad blijven we nieuwe kunstwerken realiseren. Bij voorkeur gekoppeld aan bouwprojecten en infrastructurele werken. Dit onderwerp is als actiepunt opgenomen in de Nota Kunst en Cultuur 2024 – 2030 ‘Kunst en Cultuur kleuren Meierijstad’ (uitvoering 2024 – 2030).

Een lokale omroep die kwalitatief in staat is de lokale berichtgeving bij de inwoners te brengen.

Toelichting voortgang:
De gewijzigde Mediawet gaat waarschijnlijk op 1 januari 2027 in. Lokale omroepen worden omgevormd naar streekomroepen. Omroep Meierij gaat samen met Stichting Omroep Maasland, Stichting Lokale Omroep Maashorst, Stichting Lokale Omroep Gemert-Bakel en Stichting Laarbeekse Omroep Kontakt een streekomroep vormen. Over de landelijke financiering hiervan is nog niets bekend. De bezuinigingen bij de landelijke omroep staan hier overigens los van. Over de bijdrage van de gemeenten gaat de nieuwe streekomroep in gesprek met de betrokken gemeenten.

Recreatie en toerisme

De aanleg van het natuur- en landschapspark op en om de Vlagheideberg.

Toelichting voortgang:
De diverse deelprojecten zijn opgestart in 2023 en lopen door in 2024. Uitwerking van de plannen voor aanleg natuur- en landschapspark is in loop van 2024 gereed. In 2025 starten we met de realisatie van publieke deel investeringen natuur- en landschapspark Vlagheideberg en de uitvraag naar private partijen inclusief selectieproces. In 2025 en 2026 vindt de verdere uitwerking met private partijen plaats.

De doorontwikkeling van De Noordkade Veghel als culturele, educatieve maar ook bovenregionale locatie.

Toelichting voortgang:
Dit onderwerp is opgenomen in de Nota Kunst en Cultuur 2024 – 2030. De Noordkade is een aantrekkelijk, gebied waar veel (culturele) activiteiten plaatsvinden. De locatie geeft bezoekers en ondernemers de ruimte te beleven en te creëren. Theater De Blauwe Kei, Phoenix Cultuur, Kunstgroep De Compagnie en Stichting Cultuur Haven Veghel zijn op de Noordkade gehuisvest. Met de locatie en voorzieningen profileert Meierijstad zich als kunst- en cultuurgemeente. Deze, maar ook andere gebruikers, groeien in ambitie en dat gaat gepaard met de vraag naar meer fysieke ruimtes op de Noordkade. Een voorbeeld hiervan is de toenemende vraag naar het gebruik van de Koekbouw door culturele (amateur)organisaties. Hiervoor is via de nota vanaf 2024 financiële ruimte vrijgemaakt.

Duurzame gebiedsontwikkeling van Streekpark Kienehoef.

Toelichting voortgang:
Het Kienehoefpark heeft als speelplek een regionale functie. Het is een van de drie recreatieve clusters in Meierijstad, naast de Noordkade en de Vlagheide. De speelvoorzieningen in Kienehoefpark zijn verouderd. De speelvoorzieningen in het Kienehoefpark dateren uit 2007. Dat betekent dat de gemiddelde levensduur is gepasseerd. Gezien de regionale recreatieve functie van Kienehoefpark is het tijd om de speelplek op te knappen en te moderniseren. Deze wordt in 2024-2025 worden vervangen.

We zetten in op de marketing van de website recreatie en toerisme Meierijstad inclusief kunst en cultuur(www.bezoekmeierijstad.nl).

Toelichting voortgang:
Het marketingplan 2024 omvat het uitvoeren van campagnes en activiteiten voor inwoners, bezoekers, organisaties, ondernemers en bedrijven met als doel hen te informeren over, te betrekken bij en te binden aan (Bezoek)Meierijstad. Ook willen we naast onze online zichtbaarheid ook meer fysiek aanwezig zijn met bezoekmeierijstad. De banieren aan de invalswegen, aanwezigheid op evenementen en onze productontwikkeling zijn voorbeelden hiervan.

WAT KOST HET?

Onderstaande tabel geeft het totaal aan lasten en baten van het programma. Daarnaast worden de toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves betrekking hebbend op dit programma weergegeven.

(Bedragen x € 1.000)	Begroting 2024 voor 2e berap	2e berap 2024	Begroting 2024 na 2e berap
Lasten	-29.103	299	-28.804
Baten	7.946	-310	7.636
Saldo van baten en lasten	-21.157	-11	-21.168
Toevoeging aan de reserves	-106	0	-106
Onttrekking aan de reserves	4.892	-375	4.517
Mutaties in de reserves	4.786	-375	4.411
Geraamd resultaat	**-16.371**	**-386**	**-16.757**

Om toelichtingen op de financiën leesbaar te houden passen we categorieën toe. Voor een nadere uitleg van de categorieën verwijzen we naar hetgeen is vermeld in de inleiding onder "Wat kost het".
De cijfers in onderstaande tabel en toelichtingen moet u als volgt lezen.
Genoemde bedragen met een -: dit is een verslechtering op het saldo;
Genoemde bedragen met een +: dit is een verbetering op het saldo.

(bedragen x € 1.000)	2024
Bestaand beleid	-310
Wijzigingen bestaand beleid (< € 50.000)	-31
Loon- & Prijsindexatie	-45
Totaal ontwikkelingen	**-386**

Toelichting op financiële afwijkingen > € 50.000

(Bedragen x € 1.000)	2024
Bestaand beleid	
Incidenteel aframen opbrengst zwemlessen De Molen Hey en De Beemd	**-310**

In 2021 is door extern adviseur een scenario analyse uitgevoerd voor de zwembaden in onze gemeente. Er is destijds gerekend met een optimale bezetting van het zwembad in personeel en gebruik van zwemwater. In het collegevoorstel Harmoniseren van de zwembadtarieven in 2022 is gerekend met deze analyse en daarom is er in 2022 een fors bedrag bijgeraamd. Het is echter niet mogelijk om deze optimale bezetting te realiseren. Hierbij komt dat bij De Molen Hey in verband met de sluiting in 2025, als gevolg van de verbouwing, niet optimaal kinderen kunnen worden opgeroepen voor de zwemlessen. Deze kinderen moeten in 2025 ook een plek in de andere zwembaden krijgen. Vanaf medio 2025 kan er pas weer optimaal worden opgeroepen. Voor de begroting van zwembad De Beemd is eveneens de scenario prognose van de extern adviseur gehanteerd. Zwembad De Beemd heeft daarnaast te maken met langdurig uitval van 2 zwemonderwijzers waardoor minder kinderen konden worden opgeroepen voor zwemles. Daarom wordt voorgesteld om de inkomsten van de zwemlessen voor 2024 van De Molen Hey en De Beemd incidenteel af te ramen.

In onderstaande tabel worden de eenmalige budgetten van dit programma weergegeven met daaronder een toelichting op de afwijkingen > € 100.000.

(bedragen x € 1.000)	Begroting 2024	Realisatie t/m 31-7-2024	Restant
Compensatieregeling energie sport	171	31	140
Compensatieregeling energie kunst en cultuur	100	96	4
Kunst en cultuur 2023	134	97	37
Omnipark Erp tijd. voorz. KV De Korfrakkers	288	0	288
Masterplan buitensport Meierijstad	48	1	47
Gezonde Buurt De Bunders Veghel	40	3	37
Omnipark Erp fase 1 kleedlokalen RKVV Erp	15	0	15
Sportakkoord 2019	91	1	90
Aankoop gronden Vlagheide P4 en P7	96	0	96
Frictiebudgetten subsidies	72	0	72
Implementatiekosten sportbedrijf	49	0	49
Uitvoeringsbudget Sportnota 2018	58	1	57
Uitvraag Vlagheide	25	14	11
Periodieke vitaliteitsscan verenigingen	49	0	49
Openstelling en behoud openluchtzwembad Veghel	159	133	26
Totaal	**1.396**	**376**	**1.020**

Compensatieregeling energie sport	140

Project is uitgevoerd.

Omnipark Erp tijd. voorz. KV De Korfrakkers	288

Noodvoorziening is aangekocht en in depot geplaatst in afwachting van omgevingsvergunning.

INVESTERINGEN

In onderstaande tabel is de voortgang van investeringen opgenomen. De voortgang is opgenomen in de kolom projectfase. Daarbij is de voortgang aangegeven in één van de volgende fases: voorbereiding, uitvoering, afronding of gereed.
Er wordt een totaal overzicht gegeven van de investeringen die bij dit programma horen. Als er een afwijking is op inhoudelijke voortgang, planning of budget, dan wordt onder de tabel een toelichting geven. Als geen toelichtingen zijn opgenomen dan loopt de uitvoering van de investeringen conform verwachting.

Investeringskrediet (Bedragen x € 1.000)	Totaalkrediet	Realisatie t/m juli	Restant per 31-7	Projectfase
Huisvesting en materialen turnvereniging Educa	54	48	6	Afronding
Vervanging zwembaden De Neul/De Beemd	26.160	24.766	1.394	Afronding
Sporttechnische laag Sportpark De Neul	960	956	4	Afronding
Renovatie natuurgrasveld Sportpark De Neul	100	115	-15	Afronding
Ontwikkelpad Omnipark de Brug Erp (voorbereiding)	150	154	-4	Gereed/Afsluiten
Aanleg kunstgras korfbalveld sportpark Spoorzicht	148	159	-11	Afronding
Zonnepanelen diverse gymzalen	151	32	119	Uitvoering
Aanleg kunstgrasveld Boskant voorbereiding	797	792	5	Afronding
Aanpassingen zwembad De Molen Hey	271	87	184	Voorbereiding
Omnipark Erp: Aanleg (voorbereiding)	180	103	77	Afronding
Meerjaren investeringsplan buitensportaccomm 2023	768	526	242	Uitvoering
Vervanging kleedaccomm. BSV Starlights/VMS'21	1.044	1.044	0	Uitvoering
Uniek sporten voetbalveldje	250	1	249	Voorbereiding
Uniek sporten buitensportvloer	150	1	149	Voorbereiding
Herinrichting sportpark VMS'21	478	474	4	Gereed/Afsluiten
Herinrichting sportpark Starlights	1.892	1.652	240	Afronding
Aankoop/aanpassingen gymzalen KW1C Muntelaar 8 (V)	558	0	558	Afronding
Omnipark Erp, grondaankoop	100	1.538	-1.438	Uitvoering
Nieuwbouw sportvz MFA De Groene Long SO	5.401	0	5.401	Voorbereiding
1e Inrichting sportvz MFA De Groene Long SO	350	0	350	Voorbereiding
Omnipark Erp MFA	1.022	15	1.007	Voorbereiding
Verbouwing het Spectrum - Schijndel	115	13	102	Voorbereiding

Investeringskrediet (Bedragen x € 1.000)	Totaal krediet	Realisatie t/m juli	Restant per 31-7	Projectfase
Aankoop gronden Duits lijntje	495	30	465	Uitvoering
Aankoop grond voor recreatie natuurontwikkeling	500	500	0	Afronding
Doorsteek van Bolckpad met onderdoorgang A50	660	698	-38	Afronding
Natuur- en landschapspark Vlagheideberg	300	184	116	Voorbereiding
Realisatie verblijfsvz. vrijwilligers dierenpark Z.	140	6	134	Voorbereiding
Herinrichting omgeving D'n Brak	138	2	136	Voorbereiding
Aanleg ruiterroutenetwerk Meierijstad	54	0	54	Voorbereiding
Uitbreiding bomenareaal 2024	250	0	250	Voorbereiding
Vervangingsinvesteringen	848	421	427	Afronding
Totalen	**44.484**	**34.317**	**10.167**	

Investeringskrediet (Bedragen x € 1.000)	Voortgang	Inhoud	Budget	Toelichting
Huisvesting en materialen turnvereniging Educa				Voor de verplaatsing van GTV Educa is de inrichting van de gymzalen van het Koning Willem I College daarvoor aangevuld. Het restant krediet is bestemd voor de afronding van de inrichting.
Sporttechnische laag Sportpark De Neul				Afronding project geschiedt in samenwerking met waterschap De Dommel. Waterschap heeft vertraging opgelopen door planprocedures, vaststelling uitvoeringsplan klimaatrobuust Dommeldal (hoogwaterbescherming kom Sint-Oedenrode). Uitvoering van alle werkzaamheden (incl. sportvelden) is aanbesteed door het waterschap. Werkzaamheden nemen 2 jaren in beslag.
Renovatie natuurgrasveld Sportpark De Neul				Afronding project in combinatie met werkzaamheden waterschap De Dommel.Waterschap heeft vertraging opgelopen door planprocedures en vaststelling uitvoeringsplan klimaatrobuust Dommeldal (hoogwaterbescherming kom Sint-Oedenrode).
Realisatie verblijfsvz. vrijwilligers dierenpark Z.				Als gevolg van voortschrijdend inzicht is het plan op delen aangepast. In plaats van een aanbouw voor een verblijfsruimte van de vrijwilligers, wordt het bestaande (oude) gebouw compleet vervangen, waarbij tegelijkertijd een verblijfsruimte wordt gerealiseerd.

6 SOCIAAL DOMEIN

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

Ambitie

We willen een samenleving zijn waarin iedereen kan meedoen, leren en talenten kan ontplooien. Zorg en ondersteuning zijn zo dicht mogelijk bij onze inwoners georganiseerd. Op deze manier kan iedereen zo lang mogelijk zelfstandig blijven wonen en gaan we eenzaamheid tegen.
Meedoen blijft het motto ongeacht beperking, religie, geaardheid of afkomst. Zo voelt iedereen zich thuis in Meierijstad. Werk of een zinvolle dagbesteding is daarbij belangrijk. Voor kwetsbare inwoners is er laagdrempelige en toegankelijke ondersteuning. We sluiten aan bij de leefwereld van onze inwoners.
Van junior tot en met senior bieden we passende ondersteuning met extra aandacht voor jeugdigen en gezinnen die hulp nodig hebben. Ook voor vergrijzing hebben we aandacht. Waar het kan collectief, waar het nodig is op maat. Er voor elkaar zijn en zorgen is vertrek- punt. Hoe eerder we een probleem signaleren hoe beter we ondersteuning kunnen bieden. Dit geldt zeker in relatie tot de toenemende complexe casuïstiek op het terrein van zorg en veiligheid. We blijven inzetten op preventie en innovatie voor tijdige, betere en betaalbare zorg.

WAT GAAN WE DAAR VOOR DOEN?

Sociaal domein algemeen

Invulling van de veranderopgave, door onder andere uitvoering te geven aan het Pact Wonen, Welzijn en Zorg en het ontwikkelen van LeefGoed Veghel, Schijndel en Sint-Oedenrode.

Toelichting voortgang:
Met LeefGoed Veghel hebben we een samenwerking georganiseerd van lokale organisaties binnen het sociaal domein. Zij versterken hun samenwerking en organiseren samen activiteiten. Dit jaar starten we ook in Schijndel en Sint-Oedenrode met een vergelijkbare samenwerking.

Verbinding tussen het sociaal domein en veiligheid, zoals de ondersteuning van mensen met verward gedrag, bij huiselijk geweld en kindermishandeling.

Toelichting voortgang:
We hebben onze inzet op de verbinding sociaal domein en veiligheid geïntensiveerd. Hiertoe is onder meer een escalatiemodel (AVE) ingericht en geïmplementeerd en een lokaal team outreachende- en crisiszorg opgericht. Hierdoor zijn we sneller in staat om in regie te komen bij casuïstiek met veiligheidsrisico's en om de juiste zorg/maatregelen vanuit beide domeinen te kunnen bieden. Escalatie en veiligheidsissues kunnen hierdoor beter voorkomen worden. De regionale werkgroep VIA heeft in 2024 meerdere acties ondernomen om verschillende vormen van geweld in afhankelijkheidsrelaties, zoals huiselijk geweld terug te dringen. Voorbeelden zijn de verdere ontwikkeling en implementatie van de top 3 methodiek bij de lokale teams, deskundigheidsbevordering, pilot MDA++, aanpak ouderenmishandeling.
In 2024 is ook extra ingezet op het voorkomen van oneigenlijk gebruik en / of zorgfraude door voor Wmo/Jeugd regionale samenwerking op te zetten. Hiertoe wordt in september 2024 een regionaal uitvoeringsplan opgeleverd.

Betaalbare zorg door preventie, innovatie en informatie gestuurd werken.

Toelichting voortgang:
Landelijk beleid en ontwikkelingen zetten we zo snel mogelijk lokaal door. We werken zoveel mogelijk data gestuurd. We zetten in op preventie om de kosten in de zorg zo laag mogelijk te houden. We werken hierbij zoveel mogelijk samen met onze lokale partners. We zetten onder andere in op vroegsignalering, positieve gezondheid, normaliseren en de-medicaliseren en investeren in projecten en basisvoorzieningen.

Een herijking van de lokale inclusie-agenda.

Toelichting voortgang:
De inbreng vanuit een inwonersbijeenkomst en van onze samenwerkingspartners is verwerkt in een concept lokale inclusie agenda.

WMO en welzijn

Mantelzorgers, vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties die worden gesteund, geschoold en gefaciliteerd. De professionele organisaties vormen het vangnet.

Toelichting voortgang:
Vanuit de regiodeal is in samenwerking met PON&Telos en 't Heft een onderzoek uitgezet rondom de ondersteuningsbehoefte van de wijk- en gemeenschapshuizen. In het najaar zal er een regionale kennisbijeenkomst worden georganiseerd.
Met betrekking tot de mantelzorgers is in het najaar het onderzoek naar de ondersteuningsbehoefte van mantelzorgers gereed. In november wordt hierover een werkconferentie georganiseerd.
Daarnaast stellen we met lokale partijen een agenda op die bijdraagt tot toekomstbestendige mantelzorg.
Daarnaast is de denkrichting voor het afwegingskader (uitvoeringsplan) van de inloopvoorzieningen in mei 2024 met het college en gemeenteraad besproken.

Onderzoek naar de wenselijkheid van 1 welzijnsorganisatie.

Toelichting voortgang:
Per 1 juli 2024 is Welzijn De Meierij onderdeel van Lentl (een groep van sociaalwerkorganisaties waar ONS welzijn al toebehoort) en per 1 januari 2025 aanstaande wordt Welzijn De Meierij en het Meierijstad-deel van ONS welzijn samengevoegd in één organisatie.

Inloop- en dagbestedingsmogelijkheden in elke wijk of kern.

Toelichting voortgang:
De denkrichting voor het afwegingskader (uitvoeringsplan) inloopvoorzieningen en ontmoeten in elke wijk en kern is in mei 2024 met het college en gemeenteraad besproken. Er volgen nu gesprekken met belanghebbenden over deze denkrichting en we gaan aan de slag met enkele pilotwijken. Beide trajecten geven informatie om tot een definitief uitvoeringsplan te komen.
De kaart waarop te zien is in welke wijken en kernen er inloop, daginvulling (zonder indicatie) en Wmo dagbesteding (met indicatie) aanwezig is, is klaar. Deze kaart is eerder gedeeld met de gemeenteraad. De tot nu toe in 2024 ontvangen vragen vanuit inloopvoorzieningen zijn opgepakt en/of afgehandeld.

Openbare gebouwen en de openbare ruimte zijn toegankelijk voor inwoners die afhankelijk zijn van hulpmiddelen.

Toelichting voortgang:
In 2023 met een uitloop in het eerste kwartaal 2024 zijn alle kleine en meer ingrijpende toegankelijkheidswerkzaamheden in onze openbare gebouwen en de bijbehorende openbare ruimte uitgevoerd en opgeleverd. De openbare gebouwen die voor een ieder volledig toegankelijk zijn gemaakt, zijn inmiddels ook voorzien van het keurmerk "100% toegankelijk" Tevens zijn in De Glazen Boerderij in Schijndel en aan Vlas & Graan in Veghel de openbare toiletten geopende die 24/7 toegankelijk zijn.

Werk en inkomen

In 2025 heeft iedereen die wil een garantie op een baan of een zinvolle dagbesteding met behulp van PIM Werkt en de samenwerking met onze partners.

Toelichting voortgang:
Wij investeren in de verdere ontwikkeling van de PIM-labels (PIM Werkt, PIM Actief, PIM Vitaal, PIM Welkom, PIM Academy en PIM Support). De afgelopen jaren hebben we geïnvesteerd in het opzetten van deze labels en het ontwikkelen van een structurele werkwijze waarmee we iedereen een garantie op een baan of zinvolle dagbesteding kunnen bieden. Elk label heeft verschillende lopende projecten die bijdragen aan het behalen van onze doelstellingen.

Armoedebestrijding door vroegtijdige signalering en het voorkomen of bestrijden van schulden en het opstarten van een MER (Minima Effect Rapportage).

Toelichting voortgang:
We voeren de vroegtijdige signalering van schulden uit en geven opvolging aan signalen van vastelasten partners. Wel zien we dat de opvolging nog effectiever ingericht kan worden, hier gaan we het komende jaar mee aan de slag. De Minima Effect Rapportage is in 2023 uitgevoerd. Momenteel zijn we bezig met opvolging geven aan de aanbevelingen die hieruit voortkomen.

Voldoen aan de taakstelling voor opvang en integratie van statushouders. We nemen onze verantwoordelijkheid voor de opvang van vluchtelingen.

Toelichting voortgang:
In samenwerking met de corporaties zorgen we voor huisvesting voor statushouders en onderzoeken we de mogelijkheid voor een doorstroomlocatie. We nemen onze verantwoordelijkheid voor de opvang van vluchtelingen en liggen op koers.

Jeugdzorg

We investeren in basisvoorzieningen en preventie aan jeugdige, ouders en opvoeders met als doel dat kinderen veilig kunnen opgroeien en ontwikkelen in Meierijstad. Normaliseren van de vragen is hierbij het uitgangspunt.

Toelichting voortgang:
Er zijn korte lijnen tussen poh ggz jeugd en consulenten toegang, zodat zij elkaar eenvoudig kunnen vinden en een goede analyse mogelijk is of ondersteuning of hulp nodig is en in welke vorm deze passend is.

Als jeugd, ouders of opvoeders zorg- en hulpvragen hebben kunnen zij hiervoor terecht bij het gebiedsteam. Het gebiedsteam is dichtbij en biedt zelf hulp en zorgt indien nodig voor toeleiding naar gespecialiseerde jeugdhulp.

Toelichting voortgang:
Doorontwikkeling toegang is in volle gang. Er wordt ingezet op brede uitvraag op alle leefgebieden, integraal en uniform werken in teams van 0-100 jaar.
Tevens is geïnvesteerd in de aansluiting met onderwijs door middel van meer beschikbare uren consulenten onderwijs en jeugd.

WAT KOST HET?

Onderstaande tabel geeft het totaal aan lasten en baten van het programma. Daarnaast worden de toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves betrekking hebbend op dit programma weergegeven.

(Bedragen x € 1.000)	Begroting 2024 voor 2e berap	2e berap 2024	Begroting 2024 na 2e berap
Lasten	-130.165	-7.967	-138.132
Baten	46.094	3.452	49.546
Saldo van baten en lasten	-84.071	-4.515	-88.587
Toevoeging aan de reserves	-4.451	0	-4.451
Onttrekking aan de reserves	6.138	0	6.138
Mutaties in de reserves	1.687	0	1.687
Geraamd resultaat	**-82.384**	**-4.515**	**-86.899**

Om toelichtingen op de financiën leesbaar te houden passen we categorieën toe. Voor een nadere uitleg van de categorieën verwijzen we naar hetgeen is vermeld in de inleiding onder "Wat kost het".
De cijfers in onderstaande tabel en toelichtingen moet u als volgt lezen.
Genoemde bedragen met een -: dit is een verslechtering op het saldo;
Genoemde bedragen met een +: dit is een verbetering op het saldo.

(bedragen x € 1.000)	2024
Bestaand beleid	-2.678
Wijzigingen bestaand beleid (< € 50.000)	-47
Overige technische aanpassingen	3
Gemeentefonds	-1.739
Loon- & Prijsindexatie	-54
Totaal ontwikkelingen	**-4.515**

Toelichting op financiële afwijkingen > € 50.000

(Bedragen x € 1.000)	2024
Bestaand beleid	
Actualistatie budgetten inkomensvoorziening	**0**

Periodiek wordt het budget BUIG aangepast en op die momenten wordt ook een doorrekening gemaakt voor de posten mbt inkomstenvoorzieningen en worden deze daar waar nodig bijgesteld. Het nieuwe voorlopige buget BUIG voor 2024 bekend gemaakt. In deze 2e Berap 2024 zijn de doorgerekende baten en lasten aangepast. Bijstelling van zowel baten als lasten is €3.375.708 (budgettair neutraal).

Bijstelling diverse budgetten Jeugdzorg ZIN 2024	**-2.378**

De budgetten jeugdzorg ZIN moeten voor 2024 in lijn worden gebracht met de autonome groei (volume) op basis van de werkelijke uitgaven t/m juni 2024 en de realisatiecijfers 2023.

Herschikking budgetten Wmo voorzieningen	**0**

De budgetten voor vervoers- en woonvoorzieningen zijn niet meer toereikend. Voor Hulp bij het huishouden zien we dat het aantal cliënten in 2024 is gedaald waardoor er meer ruimte in het budget komt. Deze daling gaat samen met de oploop van de wachtlijsten die ontstaan door personeelstekorten. Het voorzichtig geraamde overschot voor hulp bij het huishouden wordt ingezet om de geraamde tekorten bij Woon- en vervoersvoorzieningen te dekken(Budgettair neutraal).

Stijging kosten Wmo specialistische hulp	**-300**

Het structurele voordeel van de nieuwe werkwijze en bekostigingssystematiek van de Wmo specialistische hulp is bij de begroting 2024 te hoog ingeschat. Vooralsnog houden we in 2024 rekening met een tekort van minimaal € 300.000.

Gemeentefonds	
Meicirculaire 2024	**-1.739**

In de meicirculaire 2024 zijn diverse bijstellingen van de algemene uitkering verwerkt. Hierin zijn ook opgenomen de te oormerken middelen waarvoor extra lasten zijn geraamd.

In onderstaande tabel worden de eenmalige budgetten van dit programma weergegeven met daaronder een toelichting op de afwijkingen > € 100.000.

(bedragen x € 1.000)	Begroting 2024	Realisatie t/m 31-7-2024	Restant
Crisisnoodopvang I (120) Markt 20a (S)	8.000	4.519	3.481
Crisisnoodopvang II (75) Heidebloemstr. 15 (S)	3.000	1.599	1.401

(bedragen x € 1.000)	Begroting 2024	Realisatie t/m 31-7-2024	Restant
Jan Tinbergenstraat 1 (SO)	323	221	102
Extra middelen jeugdzorg 2021	123	0	123
Pilot Orthopsychiatrische voorziening	352	0	352
Transformatiebudget Jeugdzorg	325	325	0
Ondersteunen vrijwilligersorg en mantelzorgers	50	1	49
Compensatiereg energie gebouwen sociaal domein	80	46	34
Inclusieve samenleving	85	4	81
Leefgoed Veghel	260	0	260
Werkbudget preventie & innovatie sociaal domein	300	74	226
Mobiliteitscentrum Meierijstad	507	33	474
Inloopvoorzieningen en daginvulling	248	20	228
Pilot steunouder	55	55	0
PIM / Participatie	890	148	741
Totaal	**14.598**	**7.045**	**7.552**

Crisisnoodopvang I (120) Markt 20a (S) 3.481

De gemeente Meierijstad vangt aan de Markt 20a in Schijndel tot maart 2026 circa 120 asielzoekers op. Kosten kunnen we declareren bij het Rijk. Per saldo neutraal.

Crisisnoodopvang II (75) Heidebloemstr. 15 (S) 1.401

De gemeente Meierijstad vangt aan de Heibloemstraat in Schijndel circa 75 asielzoekers op. Kosten kunnen we declareren bij het Rijk. Per saldo neutraal.

Jan Tinbergenstraat 1 (SO) 102

Het pand aan de Jan Tinbergenstraat is aangekocht op 24 maart 2023. Hierover is uw raad geïnformeerd in een Raadsinformatiebrief. De beschermde status voor Oekraïense vluchtelingen is recent verlengd tot 4 maart 2026. We zijn op zoek naar kostenbesparende maatregelen.

Extra middelen jeugdzorg 2021 123

Middelen zijn noodzakelijk voor projecten en pilots in het kader van de hervormingsagenda jeugd.

Pilot Orthopsychiatrische voorziening 352

Betreft een 2-jarige pilot voor de jaren 2023 en 2024. Voor 2024 is een nieuw budget beschikbaar. Afrekening 2024 volgt bij de jaarafrekening 2024 door het RIOZ.

Leefgoed Veghel 260

Op 1 juli jl. is het Ontmoetingscentrum op LeefGoed in gebruik genomen. Hier worden verschillende inloopactiviteiten georganiseerd en er worden lunchmaaltijden aangeboden die ook in het teken staan van ontmoeten. Het Ontmoetingscentrum is het clubhuis / wijkcentrum voor het Kloosterkwartier. Het LeefGoedcentrum in de kapel wordt naar verwachting medio 2025 opgeleverd.

Werkbudget preventie & innovatie sociaal domein 226

Jaarlijks zetten wij een werkbudget Preventie & Innovatie in om snel in te kunnen inspelen op (kleine) projecten die een bijdrage leveren om de dienstverlening en bedrijfsvoering is het sociaal domein sneller, beter of efficiënter te organiseren (transformatieopgave). Jaarlijks verantwoorden wij dit in de jaarrekening.

Mobiliteitscentrum Meierijstad 474

Het mobiliteitscentrum is gerealiseerd en blijft in ontwikkeling. Zo blijven we afstemmen met ontwikkelingen die spelen op de lokale arbeidsmarkt maar ook met zaken die regionaal of landelijk spelen. Het mobiliteitscentrum is inmiddels uitgebreid met de dienstverlening voor migranten en huisvest een vestiging van het Brabants Migratie Informatie Punt (BMIP).

Inloopvoorzieningen en daginvulling 228

Gelet op de ambitie in CWP in elke wijk en kern een inloopvoorziening en dagbesteding, wordt een uitvoeringsplan geschreven. Het uitvoeringsplan wordt in 2024 afgerond en leidt tot een nieuwe subsidieregeling. Ook leidt dit tot een ondersteuningsstructuur voor vrijwilligers bij inloopvoorzieningen. In 2024 is de kaart met locaties voor inloop en dagbesteding geactualiseerd en zijn de vragen van inloopvoorzieningen opgepakt en afgehandeld.

PIM / Participatie 741

De diverse PIM Labels blijven we doorontwikkelen. Daarnaast bouwen we ook verder aan onze (digitale) dienstverlening. Hierbij betrekken we onze diverse partners zoals WSD, IBN, UWV, POM, de gemeenten Boekel en Bernheze, enz. Op 21 december jl. heeft er een beeldvormende avond over PIM plaatsgevonden.

INVESTERINGEN

In onderstaande tabel is de voortgang van investeringen opgenomen. De voortgang is opgenomen in de kolom projectfase. Daarbij is de voortgang aangegeven in één van de volgende fases: voorbereiding, uitvoering, afronding of gereed.
Er wordt een totaal overzicht gegeven van de investeringen die bij dit programma horen. Als er een afwijking is op inhoudelijke voortgang, planning of budget, dan wordt onder de tabel een toelichting geven. Als geen toelichtingen zijn opgenomen dan loopt de uitvoering van de investeringen conform verwachting.

Investeringskrediet (Bedragen x € 1.000)	Totaalkrediet	Realisatie t/m juli	Restant per 31-7	Projectfase
Aanschaf woningen Rijks Vastgoed Bedrijf	19.131	11.466	7.665	Uitvoering
Nieuwbouw Scouting Rooi	725	237	488	Voorbereiding
Plaatsing 3 openbare toiletten	325	261	64	Uitvoering
Zonnepanelen diverse gemeenschapshuizen	41	23	18	Uitvoering
Buitenberging De Zwengel (S)	42	46	-4	Gereed/Afsluiten
Realisatiekrediet kdv/bso bij Bs De Bunders (V)	1.114	1.066	48	Uitvoering
Uitbreiding kinderopvang MFA de Trommel	331	115	216	Gereed/Afsluiten
Nieuwbouw wijkvoorziening in Veghels Buiten	135	0	135	Voorbereiding
Nieuwbouw kinderopvang bij BS Wijbosch	73	58	15	Voorbereiding
Nieuwbouw kinderopvang in Veghels Buiten	135	0	135	Voorbereiding
Nieuwbouw kinderopvang BS De Empel	81	0	81	Voorbereiding
Nieuwbouw kinderopvang bij BS Vijfmaster	97	0	97	Voorbereiding
Nieuwbouw kinderopvang BS Bernadette	928	232	696	Uitvoering
Nieuwbouw wijkvz MFA De Groene Long SO	1.872	0	1.872	Voorbereiding
Nieuwbouw kinderopvang MFA De Groene Long SO	607	0	607	Voorbereiding
Totalen	**25.637**	**13.504**	**12.133**	

7 VOLKSGEZONDHEID, MILIEU EN DUURZAAMHEID

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

Ambitie

De coronacrisis leerde ons dat gezondheid het belangrijkste is in een mensenleven. Dat geldt voor onze lichamelijke én psychische gezondheid. Door gezondheidsbescherming en gezondheidsbevordering, met een focus op leefstijl en leefomgeving, maken onze inwoners bewust gezonde(re) keuzes. Belemmeringen die mensen ervaren om gezond te kunnen leven nemen we weg voor zover dat tot onze competentie behoort.
In lijn met de afspraken van Parijs hebben we in 2050 een CO2-neutrale, klimaatbestendige en circulaire leef- en werkomgeving in Meierijstad.

WAT GAAN WE DAAR VOOR DOEN?

Gezondheid

Verbetering van factoren in de leefomgeving met een positieve invloed op de gezondheid, waaronder de luchtkwaliteit.

Toelichting voortgang:
Activiteiten benoemd in het bestuursakkoord om te komen tot verbetering in de leefomgeving liggen op koers. Vooruitlopend op de klimaatstresstest is met behulp van klimaatlabels door ons de klimaatrobuustheid voor Meierijstad inzichtelijk gebracht, die in november in de beeldvormende avond wordt gepresenteerd. We zijn actief aan de slag met het opstellen van milieubeleid. Tezamen met omliggende gemeenten en de Omgevingsdienst Brabant-Noord (ODBN) werken we aan bouwstenen om de aspecten geur, geluid en externe veiligheid in het Omgevingsplan te regelen. Daarnaast leggen we de basis om aan de hand van monitoring door de ODBN een programmatische aanpak voor deze beleidsvelden te ontwikkelen.

We zijn aangesloten bij het Schone Luchtakkoord. Samen met de andere gemeenten verkennen we waar mogelijkheden liggen om de luchtkwaliteit in onze leefomgeving te verbeteren. We starten in 2024-2025 met een participatieproject waarin studenten van 2 VO-scholen middels snuffelfietsen de luchtkwaliteit meten en dit gebruiken in het lespakket. We zorgen dat we actief aangehaakt blijven bij de bijeenkomsten van het Schone luchtakkoord. We ondersteunen burgerinitiatief SMM (samen meten Meierijstad).

Gezondheidswinst door de focus op preventie.

Toelichting voortgang:
Vanuit het uitvoeringsplan 2023 zijn een aantal interventies ingezet zoals Walking sports, Aanpak Omzien naar elkaar en Gezonde wijk om preventief te werken aan de gezondheid van de inwoners van Meierijstad. De focus in deze projecten ligt op fysieke en mentale gezondheid bevorderen, door te verbinden en eenzaamheid te verminderen.
Vanuit Gala is een integraal programma opgesteld vanuit het sociaal domein in samenwerking met andere domeinen en externe partners. Hieruit komen verschillende projecten naar voren die nu in (door)ontwikkeling zijn zoals Kind Naar Gezond Gewicht en Welzijn op recept.

Vermindering van alcohol- en drugsgebruik.

Toelichting voortgang:
We continueren voorlichting alcohol- en drugsgebruik bij zowel jongeren als ouders. We continueren het signaleringsoverleg Meierijstad ten behoeve van vroegsignalering en snel doorverwijzen. We willen daarbij de integrale aanpak versterken met aandacht voor beleid educatie, signalering, een gezonde omgeving en preventie.
We vervolgen het project SKIP ten behoeve van denormalisering van drugs. In april 2024 is het eerste SKIP congres geweest.

Herijking van het gezondheidsbeleid.

Toelichting voortgang:
De herijking van het gezondheidsbeleid is afgerond in april 2024. Het nieuwe gezondheidsbeleid is vastgesteld. In het najaar volgt ook een nieuw uitvoeringsplan gezondheid voor 2025 en 2026.

Duurzaamheid

Een fundament voor een klimaatbestendige leefomgeving (met aandacht voor vermindering van hittestress) en de energietransitie, waaronder duurzame opwek met zon en wind met een nadrukkelijke regierol voor de gemeente.

Toelichting voortgang:
In 2024 leveren we de klimaatlabels op. Een hulpmiddel voor een uniforme taal waarmee we tot duidelijke kwantitatieve normen voor hitte, droogte, wateroverlast, overstromingen en biodiversiteit komen. Dit vormt het startpunt voor te voeren (risico) dialogen intern en extern. De tweede tranche zonneparken staat in de planning voor het tweede half jaar 2024.

Minimaal behoud en waar mogelijk versterking van de biodiversiteit in de leefomgeving.

Toelichting voortgang:
Het uitvoeringsprogramma is vastgesteld.

Versnelling van energiebesparing en versnellen van ‘zon op dak’.

Toelichting voortgang:
Het Actieplan Energiebesparing is in uitvoering. In 2024 start de eerste isolatieactie vanuit het Nationaal Isolatie Programma, gericht op kwetsbare huiseigenaren. Verder werken we aan een aanbod voor diverse doelgroepen, bijvoorbeeld VVE's. In samenwerking met de woningcorporaties en het bedrijfsleven lopen er diverse besparingsprojecten.

Naleving afspraken uit de Regionale Energie Strategie (RES) en uitvoering van de eerste tranche zonneparkenbeleid.

Toelichting voortgang:
De Regionale Energiestrategie (RES) gaat een nieuwe fase van samenwerking in. De afspraken voor 2030 liggen vast. Maar door problemen met onder andere netcongestie bespreken we in de RES of een andere planning en scope voor de toekomst nodig zijn. Hierin nemen we de raad, waar nodig, mee.

Eén wijkuitvoeringsplan voor de warmtetransitie (aardgasvrij) met een focus op de uitvoering en het gesprek met bewoners en eigenaren.

Toelichting voortgang:
We werken aan het wijkuitvoeringsplan De Bunders. Vanuit het provinciale programma SIE2 krijgen we hiervoor extra ondersteuning. Deel 1 moet in 2025 worden opgeleverd. Voor de systeemkeuze voor warmte wordt niet alleen naar de startwijk gekeken, maar ook naar de consequenties voor de gehele kern en de toekomstige ontwikkelingen. Ook hierover wordt een keuze gemaakt in 2025.

Innovatieve duurzaamheidskansen benutten we in samenwerking met onderwijs en bedrijfsleven zoals het mogelijk maken van minimaal 1 waterstoftankstation in onze gemeente.

Toelichting voortgang:
Naast het stimuleren van slimme innovatieve oplossingen voor opwek en opslag zijn we bezig om meer regel- en experimenteerruimte te krijgen om de problemen rondom netcongestie te verminderen. Dit doen we in samenwerking met het bedrijfsleven, netbeheerder, woningcorporaties en deskundigen.

Circulariteit is het nieuwe normaal in het denken en handelen bij bedrijven, inwoners en verenigingsleven.

Toelichting voortgang:
Het onderzoek naar materiaalstromen is afgerond. We gaan kijken wat logische vervolgstappen zijn. Daar waar we laagdrempelig en/of op een natuurlijke manier impact kunnen maken pakken we deze op.

WAT KOST HET?

Onderstaande tabel geeft het totaal aan lasten en baten van het programma. Daarnaast worden de toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves betrekking hebbend op dit programma weergegeven.

(Bedragen x € 1.000)	Begroting 2024 voor 2e berap	2e berap 2024	Begroting 2024 na 2e berap
Lasten	-23.979	-802	-24.782
Baten	7.751	491	8.242
Saldo van baten en lasten	-16.228	-311	-16.540
Onttrekking aan de reserves	3.918	311	4.230
Mutaties in de reserves	3.918	311	4.230
Geraamd resultaat	**-12.310**	**0**	**-12.310**

Om toelichtingen op de financiën leesbaar te houden passen we categorieën toe. Voor een nadere uitleg van de categorieën verwijzen we naar hetgeen is vermeld in de inleiding onder "Wat kost het".
De cijfers in onderstaande tabel en toelichtingen moet u als volgt lezen.
Genoemde bedragen met een -: dit is een verslechtering op het saldo;
Genoemde bedragen met een +: dit is een verbetering op het saldo.

Dit programma heeft geen financiele ontwikkelingen met budgettair effecten.

Toelichting op financiële afwijkingen > € 50.000

(Bedragen x € 1.000)	2024
Bestaand beleid	
Extra middelen GGD 2024 voor aanvullen algemene reserve en transitie	**0**

De GGD wijzigt de begroting over 2024 voor het aanvullen van de algemene reserve tot de ondergrens (door hogere kosten CAO-akkoord in 2023) en eenmalige transitiekosten voor het strategisch meerjarenprogramma Financieel Fit en Gezond. Totale eenmalige kosten Meierijstad: € 311.361. Deze kosten worden gedekt uit de algemene risicoreserve.

In onderstaande tabel worden de eenmalige budgetten van dit programma weergegeven met daaronder een toelichting op de afwijkingen > € 100.000.

(bedragen x € 1.000)	Begroting 2024	Realisatie t/m 31-7-2024	Restant
Klimaatbestendig	0	0	0
Uitvoeringsprogramma duurzaamheid	1.259	369	890
Wijkaanpak energie	685	63	622
Omvorming groen biodiversiteit	142	25	118
Aanpak energiearmoede	611	428	183
Voorbereidingskosten verduurzaming SP3	72	6	67
Circulariteit	375	146	228
energie opwek	158	19	139
Energietransitie warmte	0	0	0
Milieubeleid(geur, geluid, externe veiligheid)	200	19	181

(bedragen x € 1.000)	Begroting 2024	Realisatie t/m 31-7-2024	Restant
Totaal	**3.502**	**1.075**	**2.428**

Klimaatbestendig	0

Project Grote Oogst voor het verduurzamen van bedrijventerreinen loopt volgens planning, in samenwerking met het bedrijfsleven en de provincie. Dit is een meerjarenproject dat eind 2025 afgerond moet zijn, volgens de subsidievoorwaarden van de provincie. Het budget is in één keer beschikbaar gesteld, maar wordt over meerdere jaren uitgegeven.

Uitvoeringsprogramma duurzaamheid	890

Het uitvoeringsprogramma duurzaamheid 2023-2026 loopt conform planning. Een aantal verplichtingen zijn in 2023 aangegaan, maar nog niet afgerond. Daarom wordt het budget overgeheveld naar 2024.

Wijkaanpak energie	622

Dit budget is voor het maken van een Wijkuitvoeringsplan Aardgasvrij De Bunders. Dat is een meerjarenplan. Het budget is in één keer beschikbaar gesteld in 2022 en wordt de komende jaren uitgegeven.

Omvorming groen biodiversiteit	118

Dit is een lopend project ter uitvoering van het biodiversiteitsbeleid, tot nu toe is het laaghangend fruit opgepakt, de rest is in voorbereiding.

Aanpak energiearmoede	183

Dit budget wordt in 2022 tot en met 2025 ingezet voor de bestrijding van energiearmoede, conform de meerjaren aanpak energiearmoede.

Circulariteit	228

Fase 1 is afgerond en fase 2 is gestart. In fase 2 gaan we de verdere uitsortering van de hoogwaardige afvalstromen voortzetten.

energie opwek	139

Het beleidskader voor duurzame opwek is vastgesteld in 2023. Eén van de vervolgopgaven is het opstellen van een Lokaal Investeringsplatform. Hiervoor is onderzoeksbudget benodigd in 2024.

Milieubeleid(geur, geluid, externe veiligheid)	181

Verkenning milieubeleid is uitgevoerd door Antea. Ism regiogemeenten wordt nu verder uitvoering gegeven aan het opstellen van milieubeleid. Uitvoering vindt plaats in 2024-2025.

INVESTERINGEN

In onderstaande tabel is de voortgang van investeringen opgenomen. De voortgang is opgenomen in de kolom projectfase. Daarbij is de voortgang aangegeven in één van de volgende fases: voorbereiding, uitvoering, afronding of gereed.
Er wordt een totaal overzicht gegeven van de investeringen die bij dit programma horen. Als er een afwijking is op inhoudelijke voortgang, planning of budget, dan wordt onder de tabel een toelichting geven. Als geen toelichtingen zijn opgenomen dan loopt de uitvoering van de investeringen conform verwachting.

Investeringskrediet (Bedragen x € 1.000)	Totaal krediet	Realisatie t/m juli	Restant per 31-7	Projectfase
Vrijvervalriolen beheersystemen	1.759	0	1.759	Voorbereiding
Gemalen Elektrisch	0	0	0	Voorbereiding
Gemalen Mechanisch	0	0	0	Voorbereiding
Pompunits mechanisch	0	0	0	Voorbereiding
Randvoorzieningen Mechanisch	20	0	20	Voorbereiding
Relinen afvalwaterpersleiding Asbestcement	450	0	450	Uitvoering
Hemelwaterriool Distelpad - Schijndel	35	0	35	Uitvoering
Relinen persleiding Markt - Sint-Oedenrode en omgeving	40	35	5	Gereed/Afsluiten
Gevelisolatie 70+woningen Veghel	31	163	-132	Uitvoering
Totalen	**2.335**	**198**	**2.137**	

Gevelisolatie 70+woningen Veghel
Deze investering wordt gedekt uit een subsidie voor geluidssanering vanuit het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat.

8 RUIMTELIJKE ONTWIKKELING EN WONEN

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

Ambitie
Meierijstad biedt een thuis: een prettige en aantrekkelijke omgeving om te wonen, te werken en te recreëren.
Een omgeving die duurzaam en gezond is. We willen een daarbij passende ruimtelijke balans die de woningbouwopgave, de energietransitie, de landbouwtransitie, de transitie naar een circulaire economie en klimaatadaptatie kan verenigen. Deze balans is vastgelegd in een omgevingsvisie en omgevingsplan.

WAT GAAN WE DAAR VOOR DOEN?

Wonen

Versnelling van de kwantitatieve en kwalitatieve woningbouwopgave met het 'actieplan wonen' als leidraad. Daarbij is extra aandacht voor de (leefbaarheid van de) kleine kernen en gaan inbreiding en uitbreiding samen.

Toelichting voortgang:
We hanteren het Actieplan Woningbouw als basis voor onze woningbouwprogrammering in alle kernen van onze gemeente. Daarin sturen we op kansen die zich voordoen en zetten eigen grondposities in waar dat kan en hebben daarbij aandacht voor voldoende woningbouwplannen in de kleine kernen.

In alle kernen zijn voldoende woningbouwplannen in voorbereiding om te voorzien in de behoefte voor de komende jaren. Het afgelopen jaar zijn veel plannen voorbereid en ter vaststelling aangeboden aan de gemeenteraad. Dit heeft geresulteerd in een harde plancapaciteit (vastgesteld of onherroepelijk bestemmingsplan/vergunning) van 2895 woningen. Daarmee kan er door marktpartijen de komende jaren volop gebouwd worden. Naast de reguliere woningbouwplannen zetten we ook in op het modulaire spoor. Diverse locaties zijn in voorbereiding met als doelstelling volgend jaar minimaal 300 modulaire woningen te realiseren.

Welstandsarm werken: alleen beschermen wat we willen beschermen. Dit leggen we vast in een nieuwe welstandsnota.

Toelichting voortgang:
Nog niet eerder mee begonnen i.v.m. uitstel inwerkingtreding Omgevingswet. We zijn begonnen met het maken van een omgevingsplan vanuit het project Opstellen omgevingsplan. Belangrijke afweging hier is onder meer hoe we sturen op de kwaliteit van de fysieke leefomgeving. Daarbij is het zinvol het hele instrumentarium, waaronder regels in het omgevingsplan en regels ten aanzien van de uitstraling van bouwwerken (voorheen welstand), in samenhang te bekijken. Nu duidelijk is dat we het omgevingsplan gefaseerd (gebiedsgericht) gaan inrichten, ligt het in de rede de nieuwe regels voor een 'welstandsarme gemeente' daar gelijk mee op te laten lopen. Dit betekent dat we in het derde of vierde kwartaal van 2024 willen starten met het formuleren van kaders ten aanzien van de kwaliteit van de fysieke leefomgeving in casu in het bijzonder beleidsregels over de uitstraling van bouwwerken.

Herijking van de woonvisie met daarin aandacht voor jongeren, ouderen, Collectief Particulier Opdrachtgeverschap (CPO), flexwonen, nieuwe woonvormen, mantelzorgwoningen, woningsplit- singen, percentage sociale woningbouw en het beschikbaar stellen va

Toelichting voortgang:
De nieuwe Woonzorgvisie is door het college vastgesteld en aan de gemeenteraad ter vaststelling aangeboden. De gemeenteraad heeft behandeling van deze nieuwe Woonzorgvisie ingepland op september. De Woonzorgvisie is tot stand gekomen middels een participatief proces en intensieve samenwerking met onze (professionele) partners.

Een divers kwalitatief woningaanbod: koop, huur, meer-generatie-wonen (levensloopbestendig) en zorgconcepten.

Toelichting voortgang:
We sturen op het woningbouwprogramma zoals opgenomen in onze gemeentelijke woonvisie en hebben daarbij extra aandacht voor voldoende levensloopbestendige woningen op de juiste locaties. Het sturen op een divers kwalitatief woningbouwprogramma is een continu proces. Tot op heden slagen we erin om in woningbouwprojecten te sturen op een juiste, gewenste verdeling.

Ruimtelijke Ontwikkeling

Een omgevingsvisie en omgevingsplan die met participatie tot stand zijn gekomen, waarbij gewenste ontwikkelrichtingen zijn gewogen en vastgelegd.

Toelichting voortgang:
We integreren de omgevingsvisie in onze op te stellen 'Toekomstvisie Meierijstad 2035', de Toekomstvisie zal voldoen aan de landelijke wettelijke/ juridische kaders behorend bij een omgevingsvisie.

Van rechtswege worden alle huidige bestemmingsplannen in Meierijstad met de invoering van de Omgevingswet van rechtswege één omgevingsplan. Dit omgevingsplan van rechtswege wordt de komende jaren omgezet naar een definitief omgevingsplan voor heel Meierijstad. We laten ons hierbij ondersteunen door een bureau. Omdat nu nog een grote diversiteit aan regels bestaat in dit omgevingsplan van rechtswege worden bij het omzetten de komende jaren de regels van het omgevingsplan verder geharmoniseerd.

Bedrijventerreinen die zich kenmerken door duurzaam ruimtegebruik, goede ontsluiting en kwalitatief voldoen aan de eisen van de tijd.

Toelichting voortgang:
Bij de ontwikkeling van nieuw bedrijventerrein en de herstructurering van bestaande terreinen, is de definitie van een toekomstgericht werklandschap leidend. Duurzaam ruimtegebruik, een goede ontsluiting en kwaliteit zijn onderwerpen die hierbij worden meegenomen. Dit komt tot uiting in een duurzaam uitgifteprotocol dat voor elk nieuw terrein wordt opgesteld.

Ruimte voor andere vormen van economie in het buitengebied, passend bij de aard, schaal en gewenste kwaliteit van het landelijk gebied.

Toelichting voortgang:
Een samenhangende visie op een vitaal buitengebied of landelijk gebied is gewenst, maar is nog niet gestart gezien de stand van zaken met betrekking tot het proces voor de toekomstvisie Meierijstad.

Een aantrekkelijk buitengebied met ook ruimte voor veehouderijen.

Toelichting voortgang:
Begin 2023 waren er binnen Meierijstad 512 (vergunde) veehouderijbedrijven. De prognose is dat er in de periode 2017 - 2030 nog eens 205 bedrijven gaan stoppen (Bron: kansen voor kwaliteit).
Dit vraagt om een goede beleidsmatige afweging op strategisch niveau (toekomstvisie) en tactisch niveau: waar willen we welke ontwikkelingen toestaan en welk instrumentarium is gewenst (o.a. sloop stimuleren).

Een landschap met ruimte voor (nieuwe) natuur en bomen, water (groen-blauwe structuren) en mogelijkheden voor recreatie.

Toelichting voortgang:
We zijn gestart met het opstellen van de 'Natuur- en landschapsvisie Meierijstad'. Deze is inhoudelijk gereed en zal in 2024 het bestuurlijk besluitvormingstraject ingaan.

Erfgoed

Eenduidig beleid ten aanzien van de Gilden.

Toelichting voortgang:
Het bestuursdoel is gerealiseerd, we hebben het beleid geharmoniseerd. Daarnaast hebben we de subsidieregeling 'Gilden Meierijstad 2024-2030 vastgesteld'.

Behoud van monumenten en zo mogelijk versterken van cultureel erfgoed.

Toelichting voortgang:
Door omstandigheden heeft de afronding van de kerkenvisie / visie religieus erfgoed vertragen opgelopen. We streven ernaar om dit in het vierde kwartaal af te ronden.

Daarnaast is de inventarisatie van huidige en potentiële monumenten gestart. Daaropvolgend wordt een plan van aanpak opgesteld. Het is een complex en omvangrijk project dat wellicht een doorlooptijd van meerdere jaren zal kennen.

WAT KOST HET?

Onderstaande tabel geeft het totaal aan lasten en baten van het programma. Daarnaast worden de toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves betrekking hebbend op dit programma weergegeven.

(Bedragen x € 1.000)	Begroting 2024 voor 2e berap	2e berap 2024	Begroting 2024 na 2e berap
Lasten	-12.472	-1.076	-13.548
Baten	7.714	745	8.459
Saldo van baten en lasten	-4.758	-331	-5.089
Onttrekking aan de reserves	3.791	0	3.791
Mutaties in de reserves	3.791	0	3.791
Geraamd resultaat	**-967**	**-331**	**-1.298**

Om toelichtingen op de financiën leesbaar te houden passen we categorieën toe. Voor een nadere uitleg van de categorieën verwijzen we naar hetgeen is vermeld in de inleiding onder "Wat kost het". De cijfers in onderstaande tabel en toelichtingen moet u als volgt lezen.
Genoemde bedragen met een -: dit is een verslechtering op het saldo;
Genoemde bedragen met een +: dit is een verbetering op het saldo.

(bedragen x € 1.000)	2024
Gemeentefonds	-331
Totaal ontwikkelingen	**-331**

Toelichting op financiële afwijkingen > € 50.000

(Bedragen x € 1.000)	2024
Bestaand beleid	
Extra opbrengsten ruimtelijke projecten	**0**

In 2024 zullen we extra exploitatiebijdragen (voor gebiedsontwikkelingen) ontvangen ten opzichte van wat was begroot. In 2024 zijn we nog bezig met vele bestemmingsplannen die net voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet in procedure zijn gegaan. Hiervoor kunnen nog na de vaststelling (een deel van) de exploitatiebijdragen gefactureerd worden. Dat zullen we merken in de tweede helft van 2024, aangezien er veel bestemmingsplannen gepland zijn voor de raadsvergadering van september 2024. Daarnaast zijn er ook nog steeds veel woningbouwplannen in voorbereiding. Deze zullen via een omgevingsvergunning of wijziging van het omgevingsplan mogelijk gemaakt kunnen worden. Naar verwachting zullen voor enkele van deze plannen ook nog (een deel van de) exploitatiebijdragen gefactureerd kunnen worden in 2024. Naar schatting zal er € 500.000 meer worden gefactureerd dan begroot.

Tegenover deze meeropbrengsten staan ook inhuurkosten. Daarmee wordt dit budgettair neutraal verwerkt.

Subsidie startbouwimpuls stads Veghel	**0**

Met de Startbouwimpuls worden gemeenten beter in staat gesteld om een bijdrage te leveren aan het inlopen van het woningtekort en het meerjarig hoog houden van de bouwproductie. Zo wordt een belangrijke bijdrage geleverd aan 1) het versnellen van de woningbouw en 2) de beschikbaarheid van voldoende betaalbare woningen voor starters en mensen met een middeninkomen.
In dit kader heeft de gemeente Meierijstad een bedrag ontvangen van € 245.000 voor het project Stads Veghel. Dit om de realisatie van een project met 22 woningen te faciliteren.

Gemeentefonds	
Meicirculaire 2024	**-331**

In de meicirculaire 2024 zijn diverse bijstellingen van de algemene uitkering verwerkt. Hierin zijn ook opgenomen de te oormerken middelen waarvoor extra lasten zijn geraamd.

In onderstaande tabel worden de eenmalige budgetten van dit programma weergegeven met daaronder een toelichting op de afwijkingen > € 100.000.

(bedragen x € 1.000)	Begroting 2024	Realisatie t/m 31-7-2024	Restant
Erfgoedvisie	59	2	57
Actualisatie gemeentelijke monumentenlijst	20	0	20
Samenwerkingsovereenkomst Stimuleringsregeling Landschap	40	40	0
Ontwikkeling havenkwartier (Noord-Zuid kade)	142	51	91
Instellen gevel- en verplaatsingsubsidie	203	12	191
2 gebieden ontwikkelingstraject regiodeal aanpak stallen	338	24	314
Realisatie flexwoningen	100	0	100
Beleid welstandsnota	75	0	75
Totaal	**976**	**129**	**847**

Instellen gevel- en verplaatsingsubsidie	191

De regeling is verlengd t/m 2027. In 2024 zijn er al best wat aanvragen binnen gekomen waarvan het merendeel buiten het subsidiabele gebied valt. Er zijn wel enkele aanvragen binnen gekomen die voldoen aan de regeling en die ofwel nog in behandeling zijn of al zijn verleend. De verwachting is dat in de tweede helft van 2024 er nog nieuwe aanvragen binnenkomen.

2 gebieden ontwikkelingstraject regiodeal aanpak stallen	314

Regionaal faciliteren we binnen dit Regio Dealproject 10 pilotgebieden. Zowel inhoudelijk als procesmatig zijn er grote verschillen tussen deze tien gebiedsontwikkelingen. Einddatum van dit Regio Dealproject is 31 december 2024. Er wordt een slot-evenement georganiseerd om dit Regio Dealproject succesvol en in gezamenlijkheid af te ronden.

INVESTERINGEN

In onderstaande tabel is de voortgang van investeringen opgenomen. De voortgang is opgenomen in de kolom projectfase. Daarbij is de voortgang aangegeven in één van de volgende fases: voorbereiding, uitvoering, afronding of gereed.
Er wordt een totaal overzicht gegeven van de investeringen die bij dit programma horen. Als er een afwijking is op inhoudelijke voortgang, planning of budget, dan wordt onder de tabel een toelichting

geven. Als geen toelichtingen zijn opgenomen dan loopt de uitvoering van de investeringen conform verwachting.

Investeringskrediet (Bedragen x € 1.000)	Totaalkrediet	Realisatie t/m juli	Restant per 31-7	Projectfase
Renovatie kasteel Henkenshage	70	0	70	Voorbereiding
Versterking robuuste groenblauwe structuren 2017	3.850	690	3.160	Uitvoering
Droge voeten Sint Oedenrode; bijdrage in parkeren	500	19	481	Uitvoering
Voorbereidingskosten Steenoven II fase 2	250	106	144	Voorbereiding
Voorbereidingskn Wet voorkeursrechten gemeente SO	7.630	891	6.739	Voorbereiding
Voorbereidingskosten t Binnenveld Keldonk	100	28	72	Voorbereiding
Voorbereidingskosten P&P terrein Eerde	100	62	38	Uitvoering
Voorbereidingskosten Haakakker te Eerde	100	23	77	Voorbereiding
Voorbereidingskosten gemeentewerf Sint-Oedenrode	150	76	74	Voorbereiding
Voorbereidingskosten Stadhuisplein Veghel	250	144	106	Voorbereiding
Voorbereidingskosten Korstenhof zuid Boerdonk	100	84	16	Uitvoering
Investeringsbudget stedelijke vernieuwing 2 Bodem	232	12	220	Uitvoering
Versterken Centra Veghel	300	254	46	Uitvoering
Versterken Centrum Schijndel	2.100	475	1.625	Uitvoering
Uitvoering centrumplan Veghel Centrum	300	74	226	Voorbereiding
Herbestemming Klooster Franciscanessen Veghel	129	0	129	Uitvoering
Aankoop tuin klooster Franciscanessen Veghel	275	0	275	Uitvoering
Totalen	**16.436**	**2.938**	**13.498**	

Investeringskrediet (Bedragen x € 1.000)	Voortgang	Inhoud	Budget	Toelichting
Droge voeten Sint Oedenrode; bijdrage in parkeren				De uitvoering van het werk is vertraagd vanwege bezwaren tegen het projectplan op basis van Waterwet en de bestemmingsplanwijziging. De uitvoering is opgeschort naar 2024 met een doorloop naar 2025. Eind 2023 is de samenwerking met het Waterschap geformaliseerd in een Samenwerkingsovereenkomst. In het proces daarnaar toe zijn alle uit te voeren werkzaamheden en daarvoor beschikbare middelen tegen het licht gehouden. Het blijkt wenselijk één totaalkrediet voor het integraal project/krediet Klimaatrobuust Beekdal Sint-Oedenrode beschikbaar te hebben. Het restantbudget van dit krediet is daaraan toegevoegd.

9 FINANCIËLE INFORMATIE PROGRAMMAPLAN

WAT KOST HET?

Onderstaande tabel geeft het totaal aan lasten en baten van het programma. Daarnaast worden de toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves betrekking hebbend op dit programma weergegeven.

(Bedragen x € 1.000)	Begroting 2024 voor 2e berap	2e berap 2024	Begroting 2024 na 2e berap
Lasten	-34.172	404	-34.172
Baten	189.250	5.026	189.250
Saldo van baten en lasten	155.078	5.430	155.078
Toevoeging aan de reserves	0	0	0
Onttrekking aan de reserves	3.758	225	3.758
Mutaties in de reserves	3.758	225	3.758
Geraamd resultaat	**158.836**	**5.655**	**158.836**

Om toelichtingen op de financiën leesbaar te houden passen we categorieën toe. Voor een nadere uitleg van de categorieën verwijzen we naar hetgeen is vermeld in de inleiding onder "Wat kost het".
De cijfers in onderstaande tabel en toelichtingen moet u als volgt lezen.
Genoemde bedragen met een -: dit is een verslechtering op het saldo;
Genoemde bedragen met een +: dit is een verbetering op het saldo.

(bedragen x € 1.000)	2024
Bestaand beleid	764
Gemeentefonds	4.927
Loon- & Prijsindexatie	-36
Totaal ontwikkelingen	**5.655**

Toelichting op financiële afwijkingen > € 50.000

(Bedragen x € 1.000)	2024
Bestaand beleid	
Digitalisering akten, persoons- en woningkaarten en bandjes	**0**

Het opstellen en bijhouden van akten van de burgerlijke stand is een van de taken van het werkatelier burgerzaken. Sinds de invoering van de burgerlijke stand in 1811 heeft iedere gemeente ambtenaren in dienst die zich bezig houden met het bijhouden van de belangrijkste gebeurtenissen in het leven. De geboorte, het huwelijk en het overlijden. Meierijstad heeft bijna 100.000 van deze akten opgeslagen. Van al deze akten is in het archief slecht één fysiek exemplaar aanwezig. Ook hield burgerzaken in het verleden de persoonskaarten, bandjes en woningkaarten fysiek bij.
Digitalisering van de akten van de burgerlijke stand, de persoonskaarten, bandjes en woningkaarten is noodzakelijk. Kosten € 125.000 dekking via Algemene risico-reserve.

Extra opbrengsten OZB	**100**

Meeropbrengsten van € 250.000 bij OZB woningen vanwege een hogere WOZ-waarde van de objecten dan bij de tarieven rekening mee is gehouden. Minderopbrengsten van € 150.000 bij OZB niet-woningen vanwege

minder aanslagen dan bij de begroting rekening mee is gehouden. Per saldo een voordeel van € 100.000 op OZB.

Implementatiekosten financieel systeem **0**

Binnen het project vervanging financieel systeem zijn er enkele optionele onderdelen afgenomen, die nog niet waren opgenomen in de oorspronkelijke begroting. Daarnaast zal er pas gedurende de laatste periode van de implementatie (2e helft 2024) een vaste invulling komen voor een functioneel beheerder. Vanwege het belang van de continuïteit van het project zal de tijdelijk ingehuurde functioneel beheerder daarom langer ingehuurd blijven dan eerder verwacht. Samen zorgt dit voor € 100.000 aan extra kosten. De kosten worden gedekt uit de algemene risicoreserve € 100.000.

Rentedoorrekening 2024 **664**

De rentekosten en rentebaten worden bijgesteld op basis van de meest recente cijfers.
Ook de doorbelasting aan de grondexploitatie is opnieuw bepaald
aan de hand van de werkelijke boekwaarden per 1 januari 2024. Per saldo geeft dit voor de exploitatie een budgettair voordeel doordat een groter deel van de rentelasten terecht komt bij de grondexploitatie.

Gemeentefonds

Meicirculaire 2024 **4.683**

In de meicirculaire 2024 zijn diverse bijstellingen van de algemene uitkering verwerkt. Hierin zijn ook opgenomen de te oormerken middelen waarvoor extra lasten zijn geraamd.

Vrijval stelpost afgezonderde middelen algemene uitkering t.b.v. taakmutaties **244**

Extra middelen in de algemene uitkering voor nieuwe taakmutaties reserveren we op de stelpost tot het moment van onderbouwing voor uitgaven ter zake. Voor 2024 resteert er een budget wat niet is besteed van totaal € 299.280. Hiervan kan € 244.000 incidenteel vrijvallen.

Loon- & Prijsindexatie

Aanvulling stelpost prijsontwikkeling 2024 **-332**

Door de enorme prijsstijgingen in 2024 blijkt dat de stelpost t.b.v. prijsstijgingen inmiddels wordt overschreden. Voor 2024 wordt een bedrag van € 331.802 incidenteel ten laste van het begrotingsresultaat 2024 gebracht.

Bijstelling diverse budgetten jeugdzorg RBK **54**

Op 16 mei 2024 heeft het Regionaal Bestuurlijk Overleg (RBO) het regionale budgettaire kader (RBK) voor 2024 vastgesteld. Als gevolg van indexering moeten de budgetten voor 2024 worden bijgesteld. Dit RBK moet door de deelnemende gemeenten worden vertaald in de lokale gemeentebegroting.

Indexering gladheidbestrijding **12**

In de bestaande contracten voor gladheidbestrijding is een indexering opegenomen die de leveranciers zullen toepassen.

Indexering onderhoudscontracten groen, straatreiniging, wegbermen en sloten **230**

In de bestaande onderhoudscontracten voor groen, straatreiniging en wegbermen en sloten is een indexering opgenomen die de leveranciers zullen toepassen.

(bedragen x € 1.000)	Begroting 2024	Realisatie t/m 31-7-2024	Restant
Eerste fase gegevenspakhuis	100	72	28
Digitalisering documenten burgerlijke stand	41	10	32
Wegwerken van archiefachterstanden	89	45	44

(bedragen x € 1.000)	Begroting 2024	Realisatie t/m 31-7-2024	Restant
Slimmer samenwerken	91	47	44
Implementatiekosten financieel systeem	539	167	371
Informatiegestuurde exploitatie van het maatschappelijk vastgoed	172	24	148
Huisvestingsonderzoek gemeentewerven	25	-2	27
Aanschaf DDI-beheer oplossing	60	59	1
Optimalisatie Youforce	72	59	13
Totaal	**1.189**	**481**	**709**

Implementatiekosten financieel systeem 371

De implementatie van het nieuwe financiele systeem is in volle gang. De verwachting is dat dit met de extra aangevraagde middelen (€100.000) binnen budget, tijd en kwaliteit gaat lukken.

Informatiegestuurde exploitatie van het maatschappelijk vastgoed 148

In het kader van de informatiegestuurde exploitatie van de maatschappelijk vastgoedportefeuille zijn we in 2024 onder leiding van een externe projectleider gestart met het inkoopproces voor een nieuw Vastgoed Informatie Systeem (VIS). Volgens de huidige planning streven we er naar om het VIS met ingang van 1 januari 2025 in gebruik te kunnen nemen. Parallel aan het VIS-inkoopproces zijn we met behulp van twee externe adviseurs begonnen met het inventariseren en valideren van de feitelijke object- en relatiegegevens van onze vastgoedportefeuille.

INVESTERINGEN

Investeringskrediet (Bedragen x € 1.000)	Totaal krediet	Realisatie t/m juli	Restant per 31-7	Projectfase
Oude documentsystemen migreren	150	120	30	Uitvoering
Aanschaf regiesysteem	532	524	8	Uitvoering
Vervangingsinvesteringen	461	488	-27	Uitvoering
Totalen	**1.143**	**1.132**	**11**	

MUTATIE INVESTERINGSKREDIETEN

Naam krediet (bedragen x € 1.000)	Huidig krediet	Mutatie uitgaven	Mutatie inkomsten
Aanschaf documentscanners en gezichtsherkenning	0	39	0
Aankoop grond tbv nieuwbouw bs De Regenboog Wijbosch.	0	491	0
Aankoop grond Omnipark Erp	0	1.573	0
Renovatie half verharde paden in park Kienehoef	11	-11	0
Duurzame gebiedsontwikkeling streekpark Kienehoef	293	11	0

In onderstaand overzicht is een toelichting op de mutaties weergegeven.

Aanschaf documentscanners en gezichtsherkenning
Identiteitsvaststelling is een kerntaak van de medewerker van burgerzaken. Ieder baliecontact begint met de controle van het identiteitsbewijs van de burger. Medewerkers Burgerzaken worden door de aanschaf van documentscanners met gezichtsvergelijking beter geholpen bij het vaststellen van de juiste identiteit. Investeringsbedrag: € 38.520. Jaarlijkse exploitatielasten van € 45.842 nemen we op in de begroting 2025 en verder.

Aankoop grond ten behoeve van nieuwbouw basisschool De Regenboog Wijbosch
Bij de verwerking van het IHP 2022-2037 in de Kaderbrief / (meerjaren)begroting 2024 is de aankoop van de grond tekstueel wel genoemd, maar financieel vertaald.
Om de nieuwbouw te kunnen realiseren, moeten we de grond eerst nog aankopen (€ 490.915). De rentelasten van deze aankoop bedragen € 4.909 (structureel) en zijn verwerkt in de begroting 2025 e.v.

Aankoop grond Omnipark Erp
Waterschap Aa en Maas en de gemeente werken nauw samen aan de ontwikkeling en realisatie van het Omnipark, het beekherstel en de ecologische verbindingszone in Erp. Het Waterschap heeft de grondverwerving op zich genomen en heeft de gemeente aangewezen als ‘nader te noemen meester’ voor de aankoop van 3.31.05 hectare grond die uitsluitend nodig is voor het Omnipark. De gemeente koopt deze gronden zodoende rechtstreeks aan. De rentelasten van deze aankoop zijn verwerkt in de begroting 2025 e.v.

Streekpark Kienehoef
Betreft overheveling van het restant budget (€ 11.171) van renovatie half verharde paden in park Kienehoef naar het budget voor duurzame gebiedsontwikkeling streekpark Kienehoef.